

GEMEENTE SLOCHTEREN

PROGRAMMABEGROTING 2014

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING

Inleiding	3
-----------	---

2. PROGRAMMA'S

Overzicht programma's en producten	5
1. Veiligheid	6
2. Openbaar onderwijs	8
3. Gemeenschapsvoorzieningen	10
4. Maatschappelijke activering	12
5. Werk en Inkomen	16
6. Beheer openbare ruimte	19
7. Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting	21
8. Lokale lasten en algemene dekkingsmiddelen.	24
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	26

3. PARAGRAFEN

1. Weerstandsvermogen	28
2. Onderhoud kapitaalgoederen	36
3. Financiering	38
4. Bedrijfsvoering	40
5. Verbonden partijen	43
6. Grondbeleid	49
7. Lokale heffingen	51
8. Bestuur	53
9. Interbestuurlijk toezicht	54

4. MEERJARENPECTIEF 2013 - 2017

Budgetautorisatie en overzicht producten	56
Meerjarenperspectief 2014 - 2017	57
Overzicht producten	58

5. BIJLAGEN

Kerngegevens	60
Meerjarenperspectief 2014 - 2017	61
Overzicht reserves en voorzieningen 2014	75
Ontwikkeling reserves en voorziening 2014 - 2017	76
Overzicht kapitaallasten	77
Overzicht langlopende geldleningen	78
Overzicht gewaarborgde geldleningen	79
Overzicht kapitaaluitgaven	80
Overzicht personele sterkte	81
Overzicht EMU-saldo	82

Hoofdstuk 1

INLEIDING

Deze programmabegroting 2014 laat opnieuw zien dat we de financiën van de gemeente Slochteren goed op orde hebben. De begroting voorspelt voor 2014 een resultaat van ruim € 190.000 positief. Ook het meerjarenperspectief 2014-2017 laat opgeteld een positieve uitkomst zien.

Daarbij zorgen we er voor dat de lokale lasten voor onze inwoners niet zwaarder worden: de afvalstoffenheffing wordt 2% verlaagd, de rioolheffing stijgt niet en de totale opbrengst van de onroerende zaakbelasting stijgt slechts met het in de Perspectiefwissel overeengekomen percentage van 3,5% over de totale opbrengst. Een deel van deze opbrengststijging ontstaat doordat het aantal belaste objecten toeneemt, bijvoorbeeld door nieuwe woningen in Meerstad en bedrijven op Rengers. Daarnaast zal het tarief van de OZB aangepast worden om deze meeropbrengst te genereren. De precieze hoogte van het OZB-tarief wordt in december door de raad vastgesteld.

Juist in deze moeilijke tijden vinden we het van groot belang dat we de lasten voor inwoners en ondernemers niet hoeven te verhogen. Ook voor de jaren na 2014 zien we dat er in de begroting nog ruimte is om eventuele extra bezuinigingen van het rijk op te kunnen vangen, zeker in combinatie met de reserves die we uit het rekeningresultaat 2012 hebben bestemd, onder andere voor de invoering van de drie decentralisaties. Met deze begroting voldoen we ook aan de eisen die de provincie stelt om voor repressief begrotingstoezicht in aanmerking te komen.

Daarbij spreekt het voor zich dat in het meerjarenperspectief 2014-2017 de voorspelde begrotingsresultaten een zekere bandbreedte kennen. Het is op dit moment moeilijk in te schatten hoe de hoogte van de algemene uitkering van het Rijk zich gaat ontwikkelen, omdat deze direct gekoppeld is aan een daling van de uitgaven van de rijksoverheid. Als het rijk bezuinigt, daalt de algemene uitkering aan de gemeenten even hard. Daarnaast komt er een herverdeling van de algemene uitkering over de gemeenten door het aanpassen van de uitkeringsmaatstaven. En tenslotte is de uitkomst van de drie grote decentralisaties nog niet duidelijk: welke taken komen er op het bord van de gemeenten en welk budget wordt daarvoor overgeheveld naar de gemeenten?

Om tot dit begrotingsresultaat te komen hebben we gezocht naar een goede balans tussen risico's en kansen, tussen mogelijke mee- en tegenvallers. Hiermee sluiten we aan bij de wens van de raad om 'wat scherper aan de wind te gaan zeilen'. Het in stand houden van de saldireserve als eigen vermogen zien we niet als een doel op zich, maar maakt het mogelijk met deze buffer in slechtere tijden eventuele risico's op te vangen. Met onze saldireserve, die meer dan voldoende is in vergelijking met ons risicoprofiel, kunnen we tegenvallers als ze zich in de komende jaren voordoen zonder meer opvangen. Daarbij helpt het dat de financiële risico's in onze grondexploitaties minimaal zijn. Daarnaast hebben we nu met de Meerjarenprognose Grondexploitaties een goed instrument in handen om deze risico's voortdurend goed in beeld te houden en indien nodig tijdig bij te kunnen sturen.

Kortom, de laatste begroting van het college in deze bestuursperiode legt een solide financiële basis voor het inhoudelijke collegeprogramma in de volgende periode en daarmee ook voor het traject naar herindeling.

De relatief gunstige financiële vooruitzichten, zeker in vergelijking met sommige andere gemeenten, laten zien dat we met de perspectiefwissel, die we in het afgelopen voorjaar hebben afgesloten, de uitgaven en inkomsten van de gemeente goed in balans hebben gebracht. Van nog groter belang dan het financiële effect van de perspectiefwissel is dat inwoners en organisaties in onze samenleving samen verantwoordelijkheid willen nemen voor elkaar, voor de dorpen en voor voorzieningen waar we allemaal belang bij hebben. Een aansprekend voorbeeld zijn de dorps- en buurtverenigingen die het beheer van de speelvoorzieningen overnemen. Onze Dorpsrandparken zouden zonder het enthousiasme, de inzet en de betrokkenheid van de inwoners niet op deze manier tot stand zijn gekomen. De inzet van de sportverenigingen voor het beheer van hun accommodaties laat eveneens zien dat inwoners van Slochteren zich in willen zetten voor de kwaliteit en leefbaarheid van de dorpen. Ook in de WMO bekijken we eerst wat iemand zelf nog kan doen, zo mogelijk met steun van de directe omgeving. Met bijdragen uit het innovatiefonds kunnen we het vertrouwen in eigen kracht van inwoners en samenleving de komende jaren versterken.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat dorpen en verenigingen hun accommodaties tegen

zo laag mogelijke kosten kunnen exploiteren, door een bijdrage aan het energiezuinig of zelfs energieneutraal maken van deze gebouwen. Zo houden we de koers vast die in de bestuurlijke agenda voor het tweede deel van deze collegeperiode is ingeslagen: we hebben vertrouwen in de toekomst, omdat we vertrouwen op de kracht van mensen. Daarom geven we meer ruimte aan de inwoners en de samenleving om samen te werken aan de kwaliteit van wonen en werken in Slochteren. Dit sluit ook aan bij het gedachtegoed van Grenzeloos Gunnen: meer ruimte voor de inwoners en voor kleinschalige initiatieven van dorpen, buurten en wijken, in combinatie met schaalvergroting van het bestuur en de dienstverlening aan de burgers.

Belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen in de programmabegroting 2014 zijn:

- Het onderzoek naar het gebruik van maatschappelijke voorzieningen en het eventuele vervolg daarop. Als we aan de slag gaan met het opstellen van het voorzieningenbeleid, doen we dat vanzelfsprekend al in het perspectief van de nieuw te vormen gemeente, dus samen met toekomstige partners en vanuit een integrale gebiedsvisie voor de nieuwe gemeente.
- Vanzelfsprekend bereiden we ons samen met de huidige samenwerkingspartners Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde voor op de invoering van de drie grote decentralisaties. Hiervoor hebben we een gezamenlijke programmaorganisatie ingesteld, zodat elke gemeente maar voor één van de drie decentralisaties de trekker hoeft te zijn.
- Samen met Hoogezand-Sappemeer, Haren en Groningen gaan we onder de noemer Vitaal Platteland door met het stimuleren en faciliteren van initiatieven die de leefbaarheid van het platteland en de kleine kernen versterken. Door gerichte campagnes en activiteiten versterken we het imago van onze dorpen, voor gasten en bezoekers, maar ook voor de eigen inwoners.
- Met het oog op de invoering van de participatiewet is het van belang dat we doorgaan met onze werkgeversbenadering, omdat we juist ook in de kleinere bedrijven mogelijkheden zien om meer mensen te laten participeren en geheel of gedeeltelijk hun eigen inkomen te laten verdienen. Ook op andere gebieden ondersteunen en faciliteren we lokale ondernemers, met speciale aandacht voor het midden- en kleinbedrijf en zelfstandigen. We vinden dat we als gemeente een voorbeeldrol hebben in het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Die voorbeeldrol willen we nog meer zichtbaar maken in ons inkoop- en personeelsbeleid.

Het meerjarenperspectief 2014-2017 geeft de hierboven geschetste financiële ontwikkelingen op hoofdlijnen weer:

Meerjarenperspectief 2014 - 2017				
Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Resultaat beheersbegroting 2014 voordeel	560.464	560.464	560.464	560.464
Perspectiefwissel	775.850	1.091.150	1.091.150	1.091.150
Financiële opgave	-322.000	-346.000	-326.000	-575.000
Vrijval kapitaallasten	0	250.000	500.000	750.000
Meerjarenraming: structureel	-452.100	-655.787	-708.348	-739.428
	562.214	899.827	1.117.266	1.087.186
Meerjarenraming: incidenteel	-370.324	-1.031.084	-1.047.434	-849.000
	-370.324	-1.031.084	-1.047.434	-849.000
	191.890	-131.257	69.832	238.186

Hoofdstuk 2

PROGRAMMA'S

Overzicht Programma's

Overzicht programma's en producten

Op basis van de Financiële beheersverordening wordt bij iedere begroting en jaarstukken een overzicht gegeven welke producten uit de productraming onder welke programma's horen. Onderstaand treft u het overzicht aan met de aanwezige programma's met daarbij aangegeven welke producten de afzonderlijke programma's bevatten.

Omschrijving Programmanaam	Omvat de producten
1. Veiligheid	26. brandweer 27. veiligheid
2. Openbaar onderwijs	14. openbaar onderwijs
3. Onderhoud gemeenschapsvoorzieningen	11. kinderen 13. lokaal onderwijs 22. sport 23. dorpshuizen
4. Maatschappelijke activering	7. opvang nieuwkomers 8. individuele voorzieningen 9. gezondheidszorg 10. jeugd 12. algemene voorzieningen 24. recreatie en toerisme 25. kunst en cultuur 30. informatie en advies 31. leefbaarheid 32. mantelzorg en vrijwilligers 33. financiële ondersteuning
5. Werk en Inkomen	4. inkomen 5. werk 6. economische zaken
6. Beheer openbare ruimte	15. groenbeheer 16. infrastructuur 17. afval 18. riool en openbare hygiëne 19. milieu 41. groenbeheer HS 42. infrastructuur HS 43. afval HS 44. riool en openbare hygiëne
7. Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting	20. bouwen en wonen 21. ruimtelijke plannen
8. Lokale lasten en algemene dekkingsmiddelen.	1. bestuursorganen raad 2. bestuursorganen college 3. bevolking 28. financiering en algemene dekkingsmiddelen. 50. beschikking reserves

In verband met de werkmaatschappij IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) zijn de producten 41 tot en met 44 toegevoegd.

Programma 1	Veiligheid
Programmabeschrijving	Veiligheid
Beleidskaders	• Drank en Horecawet • Toekomstvisie land van Slochteren 2020 • Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding • Regionaal Repressief Dekkingsplan • Verordening brandweezorg en Rampenbestrijding • Verordening brandveiligheid en hulpverlening • Besluit Externe Veiligheid

Wat willen we bereiken?

Een veilige woon- en leefomgeving voor mens en dier. De zorg richt zich daarbij vooral op het voorkomen van onveiligheid en onveiligheidsgevoelens.

Wat gaan we ervoor doen? Prioriteiten 2014

- Regionalisering brandweer. Het streven is om per 1 januari 2014 de brandweer te regionaliseren. Volgens bestuurlijke afspraak is de begroting per 1 januari 2012 leidend voor de gemeentelijke kosten in de nieuwe brandweerorganisatie. Op dit moment vindt overleg plaats over ontvlechting van de brandweer uit de gemeentelijke organisatie.
- Landelijke politie. De landelijke politie is per 1 januari 2013 formeel gestart. In 2014 vindt een nieuwe sterkteverdeling van de beschikbare capaciteit plaats. Dit heeft voor de gemeente Slochteren als consequentie dat er een andere verdeling van de buurtagenten plaats vindt. We verwachten dat voor de gemeente Slochteren de beschikbare politie capaciteit voor lokale problematiek op peil blijft.
- Crisismanagement. De Gemeentelijke Kolom Groningen is op dit moment bezig met een professionaliseringsslag met betrekking tot haar rol in de veiligheidsregio. Daarvoor vinden zowel in de voorbereidingen als ten tijde van incidenten in 2014 veel veranderingen plaats. Voor de gemeente Slochteren betekent dit dat wij in 2014 minder formatie hoeven te leveren voor de invulling van het rampenplan.

Wat zijn onze meetpunten?

Niet van toepassing.

Programma 1:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-962.490	-726.604	-976.621	-976.621	-976.621	-976.621
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-143.651	-326.920	-189.342	-189.342	-189.342	-189.342
- % toerekening	-161.727	-143.928	-174.492	-174.492	-174.492	-174.492
- sporthallen	0	0	0	0	0	0
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten programma	-1.267.868	-1.197.452	-1.340.455	-1.340.455	-1.340.455	-1.340.455

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten	23.672	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal baten programma	23.672	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Bestaand beleid Saldo programma	-1.244.196	-1.182.452	-1.325.455	-1.325.455	-1.325.455	-1.325.455

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	-105.000	-80.000	-54.000	-30.000

TOTAAL 2014 - 2017	-1.430.455	-1.405.455	-1.379.455	-1.355.455
---------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Programma 2	Openbaar Onderwijs
Programmabeschrijving	In dit programma beschrijven wij de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het openbaar primair onderwijs. Omdat de uitvoering met ingang van 1 januari 2008 in handen is van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Slochteren wordt volstaan met een korte tekst.
Beleidskaders	• Statuut Stichting Openbaar Primair Onderwijs Slochteren. • Akte bestuursoverdracht openbaar onderwijs.

Wat willen we bereiken?

Het continueren van kwalitatief goed openbaar onderwijs door een goed functionerend bestuur voor het openbaar onderwijs dat de belangen van haar onderwijs op een juiste wijze behartigt.

Wat gaan we ervoor doen? Prioriteiten 2014

- De raad stelt de begroting 2015 en de jaarrekening 2013 van het bestuur vast.
- Het nakomen van de gemaakte financiële dienstverleningsafspraken.
- Middels structureel overleg bewaken we dat het bestuur van het openbaar onderwijs haar taak goed uitvoert.
- Door vertraging in het proces zal het proces rond de bestuurlijke fusie van OPOS worden afgerond in 2014.

Wat zijn onze meetpunten

Niet van toepassing.

Programma 2:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-84.160	-3.709	-16.200	-16.200	-16.200	-16.200
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-8.435	-12.758	-14.777	-14.777	-14.777	-14.777
- % toerekening	0	0	0	0	0	0
- sporthallen	0	0	0	0	0	0
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten programma	-92.595	-16.467	-30.977	-30.977	-30.977	-30.977

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten				0	0	0
- overige verrekeningen	53.745	64.178	12.500	12.500	12.500	12.500
Totaal baten programma	53.745	64.178	12.500	12.500	12.500	12.500
Bestaand beleid Saldo programma	-38.850	47.711	-18.477	-18.477	-18.477	-18.477

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	0	0	0	0

TOTAAL 2014 - 2017	-18.477	-18.477	-18.477	-18.477
---------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Toelichting nieuw beleid

Niet van toepassing.

Programma 3	Gemeenschapsvoorzieningen
Programmabeschrijving	In dit programma komen de voorzieningen aan de orde die gemeenschappelijk zijn, en derhalve de sociale samenhang in de kernen bevorderen, zoals sport en onderwijs.
Beleidskaders	• Wmo beleidsplan "Meedoen doe je samen", 2013-2016 • Nota integraal jeugdbeleid 2009-2012 "Jong Slochteren doet mee!" • Verordening "Voorzieningen huisvesting onderwijs gemeenten Slochteren". • Handhaving- en sanctiebeleid gemeenten betreffende kwaliteit en handhaving kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Wat willen we bereiken?

Gemeenschapsvoorzieningen (algemeen)

Het op peil houden van een adequaat voorzieningenniveau door middel van een actieve rol van inwoners bij de instandhouding van deze voorzieningen.

Sport

Een sportieve gemeente door middel van het versterken van het gezond gedrag, een afname van de bewegingsarmoede en het stoppen van de groei van het aantal jeugdigen met overgewicht en verbetering van de afstemming van het sportaanbod op de jeugd.

Dorpshuizen

Het bevorderen van het meedoen in de samenleving door ontmoeting, middels goed functionerende ontmoetingspunten.

Lokaal onderwijsbeleid: Adequate uitvoering wettelijke taken op het gebied van lokaal onderwijsbeleid.

Kinderopvang: Kinderen optimale ontwikkelingskansen bieden in een veilige, gezonde en stimulerende omgeving waardoor er voor ouders mogelijkheden ontstaan om zorg en arbeid te combineren.

Gebouwenbeheer

Het in stand houden van veilige en toegankelijke gemeentelijke gebouwen, welke voldoen aan alle wet- en regelgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Prioriteiten 2014

- In 2013 hebben we met een aantal partners projecten gestart ter uitvoering van de rijksregeling Buurtsportcoaches. De contracten lopen door in 2014. Afhankelijk van de benutting van het rijksbudget houden we de optie open om samenwerking met nieuwe partners te zoeken voor 2014.
- In 2014 splitsen we de aansluitingen van de nutsvoorzieningen in de Ruitenvelder als onderdeel van de ontvlechting. De noodzakelijke investering bedraagt eenmalig €10.000.
- In 2013 is het onderzoek naar het gebruik van maatschappelijke voorzieningen gestart. Eventuele vervolgstappen in 2014 zijn afhankelijk van de ambities van de nieuwe raad en het nieuwe college en van de afspraken met de samenwerkingspartners. We ramen voorsnog eenmalig €20.000 voor kosten van deskundig advies van derden.

- We gaan in overleg met het onderwijs afspraken maken over een goede aansluiting van het passend onderwijs op preventieve jeugdzorg die binnen de gemeente wordt uitgevoerd als onderdeel van het Centrum voor jeugd en Gezin. Ook gaan we ons oriënteren op de gevolgen van deze ontwikkeling voor leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting. Met ingang van 1 augustus 2014 wordt de wet passend onderwijs ingevoerd.

Wat zijn onze meetpunten?

Niet van toepassing.

Programma 3:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-3.030.797	-2.405.614	-2.335.691	-2.335.691	-2.335.691	-2.335.691
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-482.107	-808.160	-446.816	-446.816	-446.816	-446.816
- % toerekening	-323.142	-287.856	-390.376	-390.376	-390.376	-390.376
- sporthallen	-725.635	-824.600	-789.494	-789.494	-789.494	-789.494
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten programma	-4.561.681	-4.326.230	-3.962.377	-3.962.377	-3.962.377	-3.962.377

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten	501.658	346.855	364.706	364.706	364.706	364.706
- overige verrekeningen	762.926	882.517	826.108	826.108	826.108	826.108
Totaal baten programma	1.264.584	1.229.372	1.190.814	1.190.814	1.190.814	1.190.814
Bestaand beleid Saldo programma	-3.297.097	-3.096.858	-2.771.563	-2.771.563	-2.771.563	-2.771.563

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	-283.824	-380.894	-389.382	-386.709
TOTAAL 2014 - 2017	-3.055.387	-3.152.457	-3.160.945	-3.158.272

Toelichting nieuw beleid

Het leerlingenaantal van de school in Meeroevers is zodanig toegenomen dat de bovenbouw niet meer in het speellokaal kan gymmen. Eerder is afgesproken dat, gezien het ontbreken van een eigen gymzaal en de afwezigheid van een veilige fietsverbinding naar de dichtstbijzijnde gymzaal, er voor een vervoersvoorziening zou worden gezorgd. Kosten worden geraamd op €11.000 per jaar.

Programma 4	Maatschappelijke Activering
Programmabeschrijving	Met dit programma willen we de zelfredzaamheid en participatie van burgers bevorderen zodat alle inwoners kunnen meedoen aan het maatschappelijk leven.
Beleidskaders	• Wmo beleidsplan "Meedoen doe je samen", 2013-2016 • Verordening maatschappelijke ondersteuning • Nota integraal jeugdbeleid 2009-2012 "Jong Slochteren doet mee!" • Cultuurnota "Syncope", 2013-2015 • Beleid en verordening Wet Inburgering • Uitvoeringsplan Centrum voor Jeugd en Gezin november 2010 • Startnotitie "Kracht van Slochteren" • Bestuurlijke Agenda: Gedecentraliseerde taken in het sociale domein op Slochter leest schoeien, met de focus op jeugd en preventie, plattelandsontwikkeling en gebiedsmarketing.

Wat willen we bereiken?
• Algemeen: Alle inwoners van onze gemeente (jong en oud) kunnen volwaardig meedoen in de lokale samenleving. De inwoners zijn daarbij zelf verantwoordelijk om, al dan niet met behulp van een sociaal netwerk (dat ontstaat door ontmoeting) in de eigen ondersteuningsbehoefte te voorzien. • Jeugd- Jong Slochteren doet mee!: welzijn, betrokkenheid, (onderwijs)kansen en gezondheid voor kinderen en jongeren vergroten en uitval voorkomen. • Algemene voorzieningen: Stimuleren van meer zelfredzaamheid. • Individuele voorzieningen: Het behouden en bevorderen van zelfredzaamheid en deelname aan het maatschappelijk verkeer van mensen met een beperking of chronisch psychisch of psychosociaal probleem. • Gezondheidszorg/OGGz: Het beschermen en bevorderen van de lichamelijke en geestelijke gezondheid van onze inwoners. • Informatie en advies: De informatievoorziening over wonen, welzijn en zorg voor inwoners zo overzichtelijk en laagdrempelig mogelijk maken. • Mantelzorg en Vrijwilligers: Een volwaardige (infrastructuur voor) mantelzorgondersteuning voor diegenen die dat nodig hebben, ondersteuning en behouden van vrijwilligers. • Opvang en inburgering vreemdelingen: realisatie van onze taakstelling vergunninghouders. • Kunst en cultuur: Het stimuleren van actieve kunst- en cultuurparticipatie, ook door jongeren. • Recreatie en toerisme: Het positioneren en versterken van Slochteren om de unieke culturele kwaliteiten die de gemeente heeft uit te dragen. • Verenigingen Dorpsbelangen: Het bevorderen van het meedoen in de samenleving door ontmoeting, middels goed functionerende verenigingen dorpsbelangen. • Plattelandsbeleid: In samenwerking met andere gemeenten, provincie, maatschappelijk organisaties, bedrijven en inwoners werken aan een duurzaam Vitaal platteland.

Wat gaan we ervoor doen? Prioriteiten 2014

Wmo:

We bereiden ons met de gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde voor op de nieuwe taken en andere wetswijzigingen van de Wmo vanaf 2015:

- Decentralisatie begeleiding
- Decentralisatie persoonlijke verzorging
- Bezuiniging op de inzet van Hulp bij het Huishouden (maatwerkvoorziening)
- Inkomenondersteunende maatregel (via Wmo of via Bijzondere Bijstand)
- Invulling cliëntondersteuning (taak die nu door MEE wordt uitgevoerd)

In 2014 zullen beleidskaders, Verordeningen en een uitvoeringsplan worden vastgesteld. Dit zal de basis vormen voor de inkoop van ondersteuning en de inrichting van de organisatie. Er wordt gestreefd naar een integrale aanpak met decentralisatie van Jeugdzorg en de Participatiewet.

Basis hiervoor is het Wmo beleidsplan – kanteling - en de startnotitie (versterken van de basis en terugdringen van zware en complexe zorg en ondersteuning en integrale ondersteuning).

We onderzoeken wat de gemeentelijke consequenties zijn voor de maatregelen in de zorgzwaartepakketten (extramuralisering, scheiden van wonen en zorg). Aan de hand hiervan bepalen we verdere acties. We doen dit samen met andere gemeenten en partners.

We geven uitvoering aan de opgenomen activiteiten in het Wmo (en Lokaal gezondheid) beleidsplan "Meedoen doe je Samen". Hierbij kan gedacht worden aan het vrijwilligerssteunpunt, mantelzorg- en ouderenadvies, Meldpunt zorg en overlast en zorgnetwerk. Daarnaast zetten we in op het ontwikkelen van meer algemene collectieve voorzieningen.

We gaan het project Netwerkcoaches uitvoeren. Dit project is opgenomen in het Wmo beleidsplan en wordt breder ingezet voor de drie decentralisaties. Getrainde vrijwilligers begeleiden deelnemers (vanuit de drie domeinen Werk en Inkomen, Jeugd en Wmo) in het (re-)activeren en uitbreiden van informele netwerken. Hiermee is deze activiteit ondersteunend aan de Kanteling van de Wmo en zetten we in op preventie.

Vrijwilligers:

Met het oog op de voorbereiding op de decentralisaties gaan we ons heroriënteren op de rol van het vrijwilligerssteunpunt. Er is nog veel potentieel aan vrijwilligers aanwezig in de gemeente en er liggen kansen op het gebied van activering van kwetsbare inwoners.

Jeugd:

We geven uitvoering aan de dienstverlening in het Centrum voor Jeugd en Gezin, conform de afspraken in het in 2010 vastgestelde uitvoeringsplan: één gezin één plan.

Tegelijkertijd gaan we het CJG doorontwikkelen om klaar te zijn voor de nieuwe taken in het kader van de decentralisatie jeugdzorg die met ingang van 1 januari 2015 wordt ingevoerd. We zullen in 2014 de volgende documenten vaststellen: Beleidsplan, een verordening en uitvoeringsplan voor de uitvoering van de Zorg voor Jeugd. Deze documenten ontwikkelen we samen met de gemeente Menterwolde en de gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Voor advies over de uitvoering van het huidige beleid en de voorbereiding op de nieuwe taken willen we ook de het jongerenplatform betrekken.

Kunst en Cultuur:

We geven uitvoering aan de cultuurnota 2013 -2015 Syncope.

We voltooien de transformatie van de bibliotheek naar drie bibliotheekpunten met een centrumfunctie in Hoogezand-Sappemeer.

Verenigingen dorpsbelangen:

Een goede relatie en goed lopende samenwerking tussen de gemeente en de verenigingen Dorpsbelangen is een randvoorwaarde voor het vergroten van zelfredzaamheid van inwoners en kernen. Hierin investeren we continu; zowel in tijd als in financiële ondersteuning. Naast de bilaterale gesprekken en bijeenkomsten met verenigingen willen we 1 à 2 keer per jaar een brede bijeenkomst met alle verenigingen dorpsbelangen organiseren over actuele thema's zoals de herindeling, burgerkracht etc.

Plattelandsbeleid:

In samenwerking met de provincie Groningen en de gemeenten Groningen, Haren en Hoogezand-Sappemeer geven we uitvoering aan de Tussenagenda Vitaal Platteland. Tevens bereiden we ons voor op het volgende Plattelands Ontwikkelings Programma (POP3) door het oprichten van een LAG (Leader Actie Groep) en de vorming van het Plattelandshuis.

Wat zijn onze meetpunten?**Gedecentraliseerde taken in het sociale domein op Slochter leest schoeien, met de focus op jeugd en preventie;**

- Het percentage voortijdig schoolverlaters daalt.

In 2010-2011 was het percentage voor Slochteren 1,7% (3,3 % provinciebreed) in 2005-2006 was het percentage voor Slochteren 2,3 %. Bron: RMC effectrapportages.

- Het percentage risicokinderen stijgt niet.

In 2012 was het percentage 1% (9% provinciebreed). Een percentage van 1% is dusdanig laag dat een daling geen reëel streven is. Bron: GGD, wordt weer verwerkt in Wmo monitor.

- We blijven in de landelijke ranking van "Kinderen in tel" bij de 20% beste gemeenten.

Het aantal rechtstreekse telefoontjes, emails en websitebezoeken stijgt.

(2011: telefoontjes:6, emails: 15, websitebezoekers gemiddeld 175 per maand)

- Het aantal meldingen in de verwijsindex is als indicator nog moeilijk te gebruiken: omdat dit een instrument is dat nog in ontwikkeling is zijn we nu nog blij met een stijging, omdat dit betekent dat men beter gaat melden. Op termijn moet er een daling te zien zijn.

Plattelandsontwikkeling en gebiedsmarketing;

De samenwerking met betrokken partijen wordt in 2014 voortgezet.

Meerstad, een nieuwe kern in Slochteren;

De goede samenwerking met de buurtvereniging Meeroevers zal worden voortgezet.

Programma 4:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-3.336.029	-2.404.058	-2.971.488	-2.971.488	-2.971.488	-2.971.488
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-973.259	-1.621.793	-906.327	-906.327	-906.327	-906.327
- % toerekening	-883.894	-791.604	-959.706	-959.706	-959.706	-959.706
- sporthallen	-37.291	-44.714	0	0	0	0
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten programma	-5.230.473	-4.862.169	-4.837.521	-4.837.521	-4.837.521	-4.837.521

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten	624.005	398.750	251.500	251.500	251.500	251.500
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal baten programma	624.005	398.750	251.500	251.500	251.500	251.500
Bestaand beleid Saldo programma	-4.606.468	-4.463.419	-4.586.021	-4.586.021	-4.586.021	-4.586.021

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	-4.000	88.800	88.800	88.800
TOTAAL 2014 - 2017	-4.590.021	-4.497.221	-4.497.221	-4.497.221

Toelichting nieuw beleid

Voor de uitvoeringstaken preventief jeugdbeleid/CJG is een verhoging van het budget nodig van € 50.000. In de bestuurlijke agenda steken we in op preventieve ondersteuning van de jeugd. Er is hierin nu nog te weinig ruimte om flexibel hulpaanbod in te zetten. Daarnaast merken we wel een groeiende vraag aan preventieve opvoedondersteuning (bijvoorbeeld kortdurende ondersteuning in een gezin of eigen kracht conferenties). Hiermee steken we in op de gewenste ontwikkeling richting versterken van de laagdrempelige ondersteuning.

Programma 5	Werk en inkomen
Programmabeschrijving	Het programma richt zich op werk dat wordt gezien als het beste instrument om armoede te voorkomen en mogelijkheden te creëren om te kunnen voorzien in een zelfstandige bestaansvoorziening.
Beleidskaders	• Bestuurlijke agenda: werkgeversbenadering en een goed ondernemersklimaat • Toeslagenverordening • Maatregelenverordening IOAW en IOAZ • Afstemmingsverordening WWB • Handhavingsverordening • Verordening langdurigheidstoeslag • Verordening stimuleringsfonds • Debiteurenbeleid • Beleidsregels bijzondere bijstand • Participatiebeleid 2011-2014

Wat willen we bereiken?

- Dat mensen meedoen aan de samenleving, of het nu gaat om netwerken, verenigingen, organisatie of werk en buurt, waardoor voorkomen wordt dat zij in een sociaal isolement terechtkomen.
- Situaties voorkomen en uitbannen waarin sprake is van armoede en sociale uitsluiting.
- Het realiseren van een sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar op basis van het School First model.
- Het aanbieden van participatietrajecten aan personen die op de wachtlijst staan voor werk bij de sociale werkvoorziening.
- Behoud en waar mogelijk uitbreiding van werkgelegenheid (kleinschalige bedrijvigheid/detailhandel) en het creëren van leer- werk plekken.

Wat gaan we ervoor doen? Prioriteiten 2014

Werk en Inkomen

- We zetten in op een effectieve en efficiënte uitvoeringsorganisatie van Werk en Inkomen en het Bedrijf voor Werk en Re-integratie; de nieuwe uitvoeringsorganisatie moet in 2014 gestalte krijgen. De ontwikkelingen van de Participatiewet worden hierin meegenomen.
- Een arbeidsgerichte aanpak, meer van binnen (beschut werken) naar buiten (bijvoorbeeld Post NL) plaatsen (werkgeversteam heeft trekkersrol).
- Het werkgeversteam heeft in beeld welke vraag naar arbeid er is onder de werkgevers en maatschappelijke organisaties en zorgt voor een goede match.
- Klanten begeleiden we via de kortste weg naar betaald werk. Voor wie betaald werk (nog) niet haalbaar is, wordt gekeken naar de andere mogelijkheden om te participeren (bijvoorbeeld vrijwilligerswerk) en wordt waar nodig ondersteuning geboden.
- We zetten in op duidelijke regievoering en uitvoering voor jongeren onder de 27 jaar (korte lijnen, jongeren zonder startkwalificatie direct doorleiden naar de leerplichtambtenaar, inzet van een casemanager ten behoeve van de doelgroep).
- We verstrekken alle relevante informatie aan de doelgroep over ondersteuning voor mensen met laag inkomen en bedrijven in (dreigende) financiële problemen.
- In 2014 continueren we de acties om het niet gebruik van de minimaregelingen tegen te gaan.

- Zodra bekend is wat de effecten van nieuwe regelgeving zijn, gaan we onderzoeken hoe de bezuinigingsmaatregelen onze minima treffen.
- Naast Stichting Leergeld willen we onderzoeken of we kunnen aansluiten bij het Jeugdsportfonds.

Economische Zaken

- Als partner in de GR Rengers zetten we in op de ontwikkeling van deze locatie. Voor Rengers fase 4 wordt actief ingezet op acquisitie.
- We investeren in een relatie met ondernemend Slochteren door frequente bezoeken van collegeleden aan de lokale ondernemers. De bezoeken worden gebruikt voor het leggen van verbindingen met het werkgeversteam voor eventuele plaatsingen van mensen vanuit de re-integratie en de WWB.
- We hebben een voorbeeldrol als het gaat om het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit is geborgd in ons inkoop- en personeelsbeleid, doordat het criterium sociale en ecologische duurzaamheid is opgenomen.
- Waar mogelijk ondersteunen en faciliteren we onze lokale ondernemers. Ieder vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid. Speciale aandacht is er voor het midden- en kleinbedrijf en de ZZP'ers.
- In samenwerking met de ondernemers (het Ondernemersplatform Slochteren is onze spreekbuis) willen we zicht krijgen op de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Hierbij maken we gebruik en geven we invulling aan de uitkomsten van het onderzoek economisch klimaat.

Wat zijn onze meetpunten?

- We monitoren de ontwikkelingen van het aantal uitkeringsgerechtigden.

Werkgeversbenadering en een goed ondernemersklimaat:

- Het voltallige college gaat minimaal 9x per jaar op bedrijfsbezoek in de gemeente of daarbuiten. Individuele collegeleden gaan minimaal 12x per jaar op bedrijfsbezoek. Hiermee wil het college in contact blijven met ondernemers en het ondernemersklimaat stimuleren. De collegeleden hebben in hun bezoeken een ambassadeursfunctie. De bezoeken worden gebruikt voor het leggen van verbindingen met het werkgeversteam voor eventuele plaatsingen van mensen vanuit de re-integratie en de WWB. Vanuit het werkgeversteam zullen de verschillende bewegingen worden gemonitord.
- In 2014 blijven we het ondernemersklimaat monitoren. De kengetallen vermelden we in de jaarrekening. Met deze kengetallen kunnen we inspelen op zaken die we als gemeente nog verder kunnen faciliteren

Gebiedsmarketing:

Ten aanzien van gebiedsmarketing wordt dit betrokken bij plattelandsontwikkeling (programma 4)

Programma 5:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-5.749.359	-5.386.543	-5.946.750	-5.946.750	-5.946.750	-5.946.750
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-203.561	-416.337	-268.401	-268.401	-268.401	-268.401
- % toerekening	-242.357	-215.892	-261.738	-261.738	-261.738	-261.738
- sporthallen	0	0	0	0	0	0
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten programma	-6.195.277	-6.018.772	-6.476.889	-6.476.889	-6.476.889	-6.476.889

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten	5.769.032	4.966.839	5.302.821	5.302.821	5.302.821	5.302.821
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal baten programma	5.769.032	4.966.839	5.302.821	5.302.821	5.302.821	5.302.821
Bestaand beleid Saldo programma	-426.245	-1.051.933	-1.174.068	-1.174.068	-1.174.068	-1.174.068

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	-301.000	-301.000	-301.000	-290.000

TOTAAL 2014 - 2017	-1.475.068	-1.475.068	-1.475.068	-1.464.068
---------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Toelichting nieuw beleid	
Niet van toepassing.	

Programma 6	Beheer Openbare Ruimte
Programmabeschrijving	Het programma richt zich op het beheer van de openbare ruimte om zorg te dragen voor een prettige, veilige, natuurrijke en gezonde leefomgeving.
Beleidskaders	• Landschap- en groenvisie • Convenant Duurzaam Veilig • Beleidsplan Duurzaam Veilig tweede fase • Beleidsplan Openbare Verlichting • Gemeentelijk Rioleringsplan • Watervisie • Waterplan • Beheersplan Wegen • Duurzaam Slochteren: visie op milieu en duurzaamheid.

Wat willen we bereiken?

- Een groene, ecologische, natuurrijke plattelandsgemeente.
- Een bereikbare, verkeersveilige gemeente met een kwalitatief gemiddeld wegennet, waarbij het comfort en de netheid van de weg in acht worden genomen. Het uitgangspunt is niveau Basis c.q. R (= gemiddeld niveau van kwaliteit) conform de CROW-systematiek.
- Gescheiden inzamelen en afvoeren van het huishoudelijk afval en het bestrijden van ongedierte voor een schone en gezonde leefomgeving.
- Het opvangen en afvoeren van het afval- en hemelwater voor een schone en gezonde leefomgeving. In het verlengde hiervan het waarborgen van de waterkwaliteit en het beperken van de wateroverlast als gevolg van toenemende neerslag de komende jaren.
- Een goede en duurzame ontwikkeling van de gemeente Slochteren. Het verhogen van de kwaliteit van de leefomgeving met aandacht voor het milieu, water, energie, bodem en bedrijfsmatige activiteiten, waaronder landbouw en veiligheid.

Wat gaan we ervoor doen? Prioriteiten 2014

- We gaan nader invulling geven aan een gezamenlijk beheer van de openbare ruimte door de IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) waar we een dienstverleningsovereenkomst mee hebben.
- Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) zal in 2014 worden uitgevoerd.

Wat zijn onze meetpunten?

Is niet van toepassing.

Programma 6:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-4.044.561	-3.610.362	-10.321.491	-10.321.491	-10.321.491	-10.321.491
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-2.501.841	-3.087.054	-8.950.413	-8.950.413	-8.950.413	-8.950.413
- % toerekening	-941.368	-544.836	-562.065	-562.065	-562.065	-562.065
- sporthallen	0	0	0	0	0	0
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten programma	-7.487.770	-7.242.252	-19.833.969	-19.833.969	-19.833.969	-19.833.969

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten	3.412.519	3.133.672	15.620.998	15.620.998	15.620.998	15.620.998
- overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0
Totaal baten programma	3.412.519	3.133.672	15.620.998	15.620.998	15.620.998	15.620.998
Bestaand beleid Saldo programma	-4.075.251	-4.108.580	-4.212.971	-4.212.971	-4.212.971	-4.212.971

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	28.400	62.246	55.066	49.980
TOTAAL 2014 - 2017	-4.184.571	-4.150.725	-4.157.905	-4.162.991

Toelichting nieuw beleid

Met het afstoten van Meerstad zijn de onderhoudswerkzaamheden van Meerstad deels bij de gemeente Slochteren gekomen. In eerste instantie waren werkzaamheden opgeschoven om deze samen te laten vallen met de ontwikkeling van Meerstad.

Nu komen deze werkzaamheden terug bij de gemeente. Het gaat hierbij om het mogelijk plaatsen van IBA's en/of riolering in Meerstad. In de 1^e tranche gaat het om ca. 65 IBA's in het plangebied Meerstad. Afhankelijk van het tempo waarin Meerstad wordt gebouwd zouden we in de volgende jaren eveneens IBA's moet worden vervangen.

Ook de wegen rond Meerstad zijn aan onderhoud toe. De reconstructie van de weg Slochterdiep kost ca. € 1,5 mln. Daarvoor is in 2013 al € 769.000 beschikbaar gesteld. Het restant is voornamelijk op p.m. gezet omdat, ten tijde van het opstellen van de begroting 2014, nog geen duidelijkheid is wanneer gestart kan worden met het onderhoud. Dit komt doordat het waterschap nog niet aangeeft wanneer zij de dijk gaat verzwaren. We willen voorkomen dat er extra kosten zullen worden gemaakt. Mocht het waterschap wel op korte termijn starten met het onderhoud dan betekent dit dat de p.m.-bedrag kan worden ingevuld met een bedrag. De reconstructie zal gefaseerd worden uitgevoerd.

In 2013 wordt naar verwachting een koepeldeal voor het energie- en duurzaamheidsbeleid afgesloten tussen de VGG en de provincie. Deze is mede op initiatief van de gemeente Slochteren tot stand gekomen. Binnen deze deal kunnen projecten uitgevoerd worden binnen de thema's biomassa, duurzame mobiliteit, lokale duurzame energiebedrijven, energiereductie gebouwde omgeving, openbare verlichting en verduurzaming van de eigen organisatie.

De keuzes voor de thema's en ambities zijn afhankelijk van de ambities van de nieuwe raad en het nieuwe college. Voor de eigen inbreng in de projecten (co-financieringsmodel) ramen we €20.000 per jaar van 2014 t/m 2017.

In 2014 wordt er tractie en overig materieel aangeschaft.

Programma 7	Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting
Programmabeschrijving	• Ruimtelijke ordening van het grondgebied; • Beleid en uitvoering op gebied van bouwen en wonen; • Instandhouden en optimaliseren van de woningvoorraad
Beleidskaders	• Provinciaal Omgevingsplan (2012) • Regiovisie Groningen-Assen (2000) • Regionale Woonvisie (2011) • Woonplan (2011) • Structuurvisie Buitengebied (2010) • Structuurvisie Slochteren (2009) • Structuurvisie Steendam-Schildmeer (2009) • Structuurvisie Siddeburen (2009) • Herinrichting Midden-Groningen (1999) • Masterplan Meerstad (2005) • Ontwikkelstrategie Meerstad (2012) • Welstandsnota (2011) • Bouwverordening (2012) • Beleidsplan vergunningverlening en handhaving (2011) • Bestuurlijke agenda: Slochterhaven en Meerstad een nieuwe kern in Slochteren

Wat willen we bereiken?

- Een duurzame ruimtelijke ontwikkeling van het Land van Slochteren, met een veilig, verzorgd en goed ingericht landschap, gebaseerd op de ruimtelijke kernkarakteristieken.
- De duurzame kwaliteit van de ruimtelijke ontwikkeling borgen we onder andere in ruimtelijke structuurvisies. In de realisatieparagrafen behorend bij deze structuurvisies is aangegeven hoe we deze ontwikkelingen willen realiseren.
- De WRO verplicht ons om onze bestemmingsplannen actueel en digitaal beschikbaar te hebben. We hebben deze actualisering- en digitaliseringslag enige jaren terug al in gang gezet, vanuit het streven om op 1 juli 2013 ook helemaal up-to-date te zijn.
- We houden de kwantiteit en kwaliteit van de woningvoorraad op orde door nieuwe woningen toe te voegen. De uitgangspunten van het woningbeleid zijn vastgesteld in het Woonplan (2011).
- Daar waar woningen niet helemaal meer aan de hedendaagse wensen en eisen voldoen, proberen we ook onze inwoners tot duurzame kwaliteitsverbeteringen aan te zetten.

Wat gaan we ervoor doen? Prioriteiten 2014

Ruimtelijke ontwikkeling

- Fasegewijs en in projectmatig verband geven wij uitwerking aan de ruimtelijke structuurvisies. Enerzijds door zelf de grondexploitatie ter hand te nemen (Verlengde Veenlaan en Korenmolenweg) en anderzijds door de grondexploitatie bij derden te laten (PPS Siddeburen, Meeroevers II en de Weerterij).
- We gaan verder met de voorbereiding van de plannen voor de Kalverkampen 2, Slochterhaven en Borgmeren fase 3a; deze zijn nu nog niet in exploitatie genomen (NIEGG).

- We gaan door met ruimtelijke investeringen in Meerstad. De kosten die de gemeente maakt als uitvloeisel van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Groningen (beheer, publiekrechtelijke procedure en publieke voorzieningen) zijn als investeringen in de begroting opgenomen.
- We gaan door met onze participatie in de Gemeenschappelijke Regeling bedrijvenpark Rengers. De GR voert de grondexploitatie, waarvan het resultaat pas aan het eind van de looptijd door de participanten zal worden genomen.
- Daarnaast verkennen we samen met onze gebiedspartners mogelijkheden, om de weinige ruimtelijke kansen die zich in het verslechterde economisch klimaat nog voordoen te benutten (Steendam-Schildmeer, Harkstede-Oost en Harkstede-West). Nieuwe rollen en verantwoordelijkheden worden daarbij niet geschuwd.

Ruimtelijk en volkshuisvestelijk beleid

- In 2014 begonnen we met de actualisatie van het Masterplan Meerstad. De procedurele verantwoordelijkheid ligt bij Slochteren, op inhoud en vorm heeft de gemeente Groningen het initiatief.
- We gaan de beleidsregels ten grondslag liggend aan de herziening en digitalisering van bestemmingsplannen actualiseren.
- We gaan beleid opstellen voor detonerende locaties ("rotte kiezen").
- We stellen beleid op voor wonen met zorg. We onderzoeken wat de gemeentelijke consequenties zijn voor de maatregelen in de zorgzwaartepakketten (extramuralisering, scheiden van wonen en zorg). Aan de hand hiervan bepalen we verder acties.

Actualisering bestemmingsplannen

- Bestemmingsplan Steendam-Schildmeer wordt vastgesteld.
- We starten met de actualisatie bestemmingsplan Meerstad Midden

Wat zijn onze meetpunten?

Slochterhaven;

- We starten het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan op.

Programma 7:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-1.090.299	-3.436.544	-1.973.545	-1.973.545	-1.973.545	-1.973.545
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-1.806.262	-2.077.898	-1.912.539	-1.912.539	-1.912.539	-1.912.539
- % toerekening	-161.571	-143.928	-174.492	-174.492	-174.492	-174.492
- sporthallen	0	0	0	0	0	0
- overige verrekeningen	-145.979	-1.263.163	-713.636	-713.636	-713.636	-713.636
Totaal lasten programma	-3.204.111	-6.921.533	-4.774.212	-4.774.212	-4.774.212	-4.774.212

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten	735.824	2.969.611	1.530.150	1.530.150	1.530.150	1.530.150
- overige verrekeningen	758.595	2.227.743	1.361.607	1.361.607	1.361.607	1.361.607
Totaal baten programma	1.494.419	5.197.354	2.891.757	2.891.757	2.891.757	2.891.757
Bestaand beleid Saldo programma	-1.709.692	-1.724.179	-1.882.455	-1.882.455	-1.882.455	-1.882.455

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	52.500	132.000	87.000	87.000

TOTAAL 2014 - 2017	-1.829.955	-1.750.455	-1.795.455	-1.795.455
---------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Toelichting nieuw beleid
Niet van toepassing.

Programma 8	Lokale lasten en algemene dekkingsmiddelen
Programmabeschrijving	Binnen dit programma worden de inkomsten verantwoord van o.a. de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de onroerende zaakbelasting en de onttrekkingen van middelen uit de reserves
Beleidskaders	• Beleidskader voor het financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de provincie Groningen • Begrotingscirculaire provincie Groningen 2014-2017 • Verordening voor de heffing en invordering van de onroerende-zaakbelasting • Verordening gemeentelijke basisadministratie • Kaderdocument Perspectiefwissel 2010-2015 Bestuurlijke Agenda

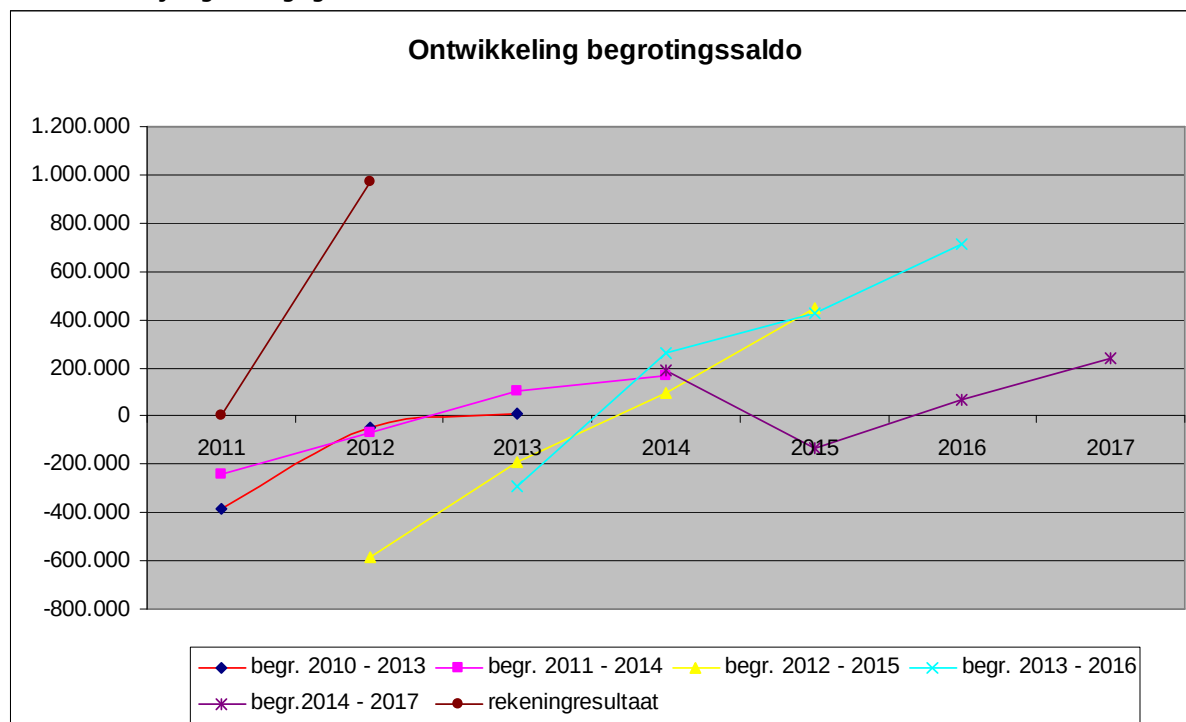
Wat willen we bereiken?

- Een structureel sluitende meerjarenbegroting. Dit wordt bewerkstelligd door de inkomsten behoudend en de uitgaven realistisch te ramen. Hierdoor zijn wij in staat om een robuuste begroting te presenteren.
- Een aanvaardbaar niveau van de lokale lasten, dat wil zeggen afvalstoffenheffing en rioolheffing 100% kostendekkend.

Wat gaan we ervoor doen?

Prioriteiten 2014

- We streven naar een meerjarig evenwicht in de begrotingspositie van de gemeente Slochteren en voldoen aan de termijnen voor inzending voor begroting en jaarrekening zodat er sprake zal zijn van een terughoudend (repressief) begrotingstoezicht door de Provincie Groningen.
- In de volgende grafiek is de ontwikkeling van het begrotingssaldo en het rekeningssaldo meerjarig weergegeven.

- In maart 2014 worden de verkiezingen voor de leden van de gemeenteraad georganiseerd en in mei 2014 die voor de leden van het Europees Parlement.

Wat zijn onze meetpunten?

Niet van toepassing.

Programma 8:

Wat mag het kosten?						
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire kosten	-2.218.454	-1.847.648	-2.602.787	-2.602.787	-2.602.787	-2.602.787
Organisatiekosten:						
- uren organisatie	-1.098.025	-1.340.641	-851.776	-851.776	-851.776	-851.776
- % toerekening	-161.571	-143.928	-174.492	-174.492	-174.492	-174.492
- sporthallen	0	0	0	0	0	0
- overige verrekeningen	-342.132	-72.446	0	0	0	0
Totaal lasten programma	-3.820.182	-3.404.663	-3.629.055	-3.629.055	-3.629.055	-3.629.055

Baten	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Primaire baten	20.139.932	18.633.524	20.160.529	20.160.529	20.160.529	20.160.529
- overige verrekeningen	0	62.884	0	0	0	0
Totaal baten programma	20.139.932	18.696.408	20.160.529	20.160.529	20.160.529	20.160.529
Bestaand beleid Saldo programma	16.319.750	15.291.745	16.531.474	16.531.474	16.531.474	16.531.474

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Meerjarenbegroting 2014 - 2017	244.350	-212.873	22.884	158.651
TOTAAL 2014 - 2017	16.775.824	16.318.601	16.554.358	16.690.125

Toelichting nieuw beleid

Niet van toepassing.

De algemene uitkering voor de periode 2014 -2017 is gebaseerd op de mei-circulaire 2013.
Met ingang van 2014 onttrekken we middelen van de reserve Meerstad ter dekking van de kosten voor de GR Meerstad.

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

In de BBV staat (Art. 8 lid 5) dat er een overzicht met algemene dekkingsmiddelen opgenomen moet worden.

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen bevat de middelen, die voor de gemeente vrij besteedbaar zijn. De gemeente kan de aanwending van deze middelen zelf bepalen. Er rusten geen rijksverplichtingen op (zoals bijvoorbeeld bij specifieke uitkeringen) of andere beperkingen (zoals bij kostendekkende heffingen). De middelen worden ingezet ter dekking van de uitgaven die opgenomen zijn in de begroting.

(x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	R 2012	B 2013	B 2014	B 2015	B 2016	B 2017
Algemene Uitkering	14.376	13.810	14.496	13.717	13.763	13.637
Belastingen:	2.504	2.543	2.610	2.610	2.610	2.610
Dividend	72	56	56	56	56	56
Onvoorzien	0	32	32	32	32	32
Saldo kostenplaats kapitaallasten	76	63	18	18	18	18

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is conform de mei-circulaire 2013 opgenomen. Hierbij moet worden opgemerkt dat er in de meicirculaire nog geen rekening is gehouden met de uitwerkingen van de 'extra' bezuinigingsopdracht bovenop de al eerder in het 'Mondriaanakkoord' (sociaal akkoord) benoemde bezuiniging van 4,3 miljard op rijksniveau. Uitwerking van deze bezuinigingsopdracht is terechtkomen in de septembercirculaire 2013.

Met de aanwezige stelpost voor de algemene uitkering houden we rekening met de extra bezuinigingsopdracht. Of de stelpost voldoende is moet de toekomst uitwijzen. Vanuit Den Haag heerst er de laatste jaren veel onduidelijkheid en hoe eventuele extra bezuinigingen, de herijking van het gemeentefonds, die gepland staat voor 2015, en de implementatie van de drie decentralisaties in datzelfde gemeentefonds uitpakken is nog zeer ongewis.

Belastingen

De onroerende zaakbelasting en de toeristenbelasting zijn vrij besteedbaar. De volgende bedragen zijn in de jaarrekening en de beheersbegrotingen opgenomen.

	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
OZB	2.494	2.502	2.610
Toeristenbelasting	40	41	41

Dividend

De gemeente is aandeelhouder van een beperkt aantal dividenduitkerende vennootschappen. De belangrijkste is de NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Onvoorzien

De post onvoorzien is bedoeld voor uitgaven waar de gemeente in de loop van het jaar door onvoorziene omstandigheden voor komt te staan. Het is bedoeld om incidentele tegenvallers op te vangen. Het gemeentelijk beleid is dat we € 2 per inwoner opnemen.

Saldo kostenplaats kapitaallasten

Dit is het resultaat van de doorberekende kapitaallasten (rente en afschrijving) en de daadwerkelijke rentelasten en afschrijving. Voor meer informatie wordt verwezen naar de bijlage "Overzicht Kapitaallasten".

Paragraaf 1	Weerstandsvermogen
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	In artikel 11 van dit besluit is over het weerstandsvermogen het volgende bepaald: Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen: - De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken; - Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat ten minste: - Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; - Een inventarisatie van de risico's; - Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's,
Inleiding	In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van risico's die de gemeente loopt, de eventuele financiële consequenties, de beschikbare middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om risico's te kunnen opvangen. Het beleid is dat zowel bij het opstellen van de begroting als de jaarrekening door ons wordt gekeken in hoeverre het weerstandsvermogen aansluit bij de weerstandscapaciteit.
Weerstandsvermogen	Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen: - De weerstandscapaciteit; dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken. - Het risicoprofiel; alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in de relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen teneinde zijn taken te kunnen blijven voortzetten.
Weerstandscapaciteit	De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om niet begrote kosten op te kunnen vangen. Daarbij wordt gekeken naar: - De saldireserve - De aanwezigheid van stille reserves - De aanwezigheid van bestemmingsreserves, of die nog eenvoudig een andere bestemming kunnen krijgen - De belastingtarieven, of die in de toekomst nog verhoogd kunnen worden - De begrotingspost Onvoorzien Saldireserve De saldireserve is de belangrijkste buffer voor het kunnen opvangen van tekorten. Zowel de toekomstige verliezen op de reguliere begroting als de niet-begrote tegenvallers (risico's) komen in eerste instantie ten laste van de saldireserve. De omvang van de saldireserve dient minimaal toereikend te zijn om toekomstige begrotingstekorten op te kunnen vangen. Jaarlijks wordt de bespaarde rente op de saldireserve (4%) toegevoegd aan de exploitatie. Stille reserves Een voorbeeld van een stille reserve is het verschil tussen actuele waarde en de boekwaarde van een actief. Denk hierbij bijvoorbeeld aan aandelen (BNG), gebouwen en gronden. De gemeente heeft aandelen volgens de voorschriften, tegen de aankoopwaarde op de balans staan. De actuele waarde ligt hoger. Onbenutte belastingcapaciteit Met ingang van 2008 is het maximale toegestane tarief voor ozb losgelaten. Wel worden de gemeenten gehouden aan de macronorm. 1% ozb stijging betekent voor de gemeente Slochteren ca. € 30.000 aan inkomsten. Met betrekking tot de ozb wordt in de begroting 2014 rekening gehouden, naast de reguliere opbrengststijging van 1,5%, met een extra omzetstijging van 2%. Dit is conform de besluitvorming omtrent de perspectiefwissel.

Begrotingspost onvoorzien

Op basis van de Gemeentewet is de gemeente verplicht een bedrag voor onvoorziene uitgaven op te nemen in de begroting. Het is bedoeld om incidentele tegenvallers op te vangen. Het beleid van de gemeente is om per inwoner € 2 voor "onvoorzien" beschikbaar te hebben. Afgerond is dit circa € 32.000.

Omvang weerstandscapaciteit

Hiervoor zijn de afzonderlijke middelen benoemd, waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken. In onderstaande tabel is de totale omvang van de weerstandscapaciteit weergegeven.

Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
Saldireserve	2.523
Stille reserves	p.m.
Onbenutte belastingcapaciteit	30
Begrotingspost onvoorzien	32
Totale weerstandscapaciteit	2.585

In totaal heeft de gemeente Slochteren ruim € 2,5. aan weerstandscapaciteit om tegenvallers op te vangen. Ten opzichte van de jaarrekening 2012 is dit afgenomen. Dit komt door het verwacht nadeel van de begroting 2013 wat ten laste van de saldireserve wordt gebracht.

RISICO'S

Bij het opstellen van de begroting en rekening wordt inzichtelijk gemaakt welke risico's de gemeente Slochteren loopt die een behoorlijk financieel impact kunnen hebben. Hieronder wordt aangegeven om welke risico's het gaat. Voor zover mogelijk hebben we de benoemde risico's ook voorzien van een beheersmaatregel.

Bestuurlijke inventarisatie risico's

In het voorjaar van 2012 heeft er een bestuurlijk inventarisatie van risico's plaatsgevonden. De sessie heeft geresulteerd in de hieronder benoemde top-5 van risico's. Deze top 5 is door de organisatie voorzien van beheersmaatregelen.

- gemeenschappelijke deelnemingen/GR BWR
- WMO
- gemeentefonds/specifieke uitkeringen
- milieuverontreiniging/bodemverontreiniging
- gedecentraliseerde taken

1. Gemeenschappelijke deelnemingen / GR BWR

Als gevolg van de economische situatie en voorgenoemd beleid van het rijk zal het problematisch worden voor de GR BWR om een sluitende exploitatie te krijgen.

Beheersmaatregel: *Er komt één uitvoeringsorganisatie waarin de Unit Werk en Inkomen van de gemeente Hoogezand-Sappemeer en de BWR opgaan.*

2. WMO

Als gevolg van vergrijzing is de kans aanwezig dat er een groter beroep wordt gedaan op de voorzieningen waardoor budgetten worden overschreden.

Beheersmaatregel: *In 2012 is de eigen bijdrage voor individuele voorzieningen ingevoerd wat bijdraagt aan het betaalbaar houden van de WMO-voorzieningen. Er is een nieuwe gekantelde verordening vastgesteld. Hiermee wordt het mogelijk om meer in te zetten op eigen kracht van inwoners en hun netwerken. Daarnaast wordt meer ingezet op gebruik van voorliggende algemene voorzieningen. Inzet van individuele voorzieningen wordt hiermee uitgesteld of zoveel mogelijk voorkomen.*

Korting budget Hulp bij het huishouden

Het kabinet wil een korting toepassen op het budget voor Hulp bij het huishouden. Het kabinet is van mening dat mensen dit in eerste instantie zelf, samen met hun sociale omgeving moeten regelen. Uiteraard zal er altijd een vangnet zijn voor mensen die niet op hun omgeving kunnen terugvallen en over onvoldoende middelen beschikken. De inhoud van de wetswijziging zal eind 2013 bekend worden.

Beheersmaatregel: *De landelijke ontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen. Er zal samen met de zorgaanbieders en de doelgroep gekeken worden naar maatregelen om de korting op te vangen, bijvoorbeeld met het opzetten van meer algemene voorzieningen zoals de wasservice.*

Korting op budget Wmo

Het kabinet is voornemens het budget voor de Wmo met 50 miljoen te korten vanwege de besparing via hergebruik van hulpmiddelen. Onze insteek bij verstrekking van voorzieningen is altijd al herverstreking van hulpmiddelen uit het depot. Daar valt niet veel winst te behalen.

Beheersmaatregel: *Er zal met de leveranciers en de doelgroep gezocht moeten worden naar maatregelen om deze korting op te vangen. Daarbij kan gedacht worden aan het meer algemeen gebruikelijk verklaren van voorzieningen of opzet van algemene voorzieningen als rolstoelpool of scootmobielpool.*

3. Gemeentefonds/specifieke uitkeringen

Gemeentefonds: Onder invloed van de huidige recessie en de keuzes die het rijk maakt is er veel onzekerheid over de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De mogelijke hoogte van het risico wordt ingeschat op 2% van de omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Beheersmaatregel: *In de begroting wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van het gemeentefonds op basis van de meest recente meicirculaire van het ministerie BZK.*

Specifieke uitkeringen: Als gevolg van onvoldoende beheersing van doel- en rechtmatigheid van bepaalde uitkeringen kan dit leiden tot het niet (volledig) uitkeren (bijv. IAU) van de middelen met een groot effect voor de begroting.

Beheersmaatregel: *Er is een verificatieteam waardoor een strenge selectie aan de poort wordt gedaan voor toelating in de WWB. Dit team wordt hierin ondersteund door de sociale recherche. Hiermee wordt doel- en rechtmatigheid geborgd.*

4. Bodemverontreiniging

Als gevolg van mogelijk bodemverontreiniging is de kans aanwezig dat er kosten voor rekening van de gemeente komen. Volgens de Wet Bodembescherming geldt in principe dat de vervuiler betaalt. Indien dit niet mogelijk is, dan is de eigenaar van het terrein aansprakelijk. Alleen indien de eigenaar kan aantonen niet betrokken te zijn geweest bij de verontreiniging of bij aankoop van het perceel niet te hebben geweten van de bodemverontreiniging, treedt de overheid op als opdrachtgever voor de bodemonderzoek en eventueel de sanering. De provincie is bevoegd gezag voor bodemverontreiniging.

Beheersmaatregel: *De oude gevallen van bodemverontreiniging (historische verontreiniging) zijn in beeld. Volgens de provincie zijn deze opgelost of worden beheerst door de gemeente. D.w.z. er zijn geen risico's voor de volksgezondheid, ecologie en verspreiding van de verontreiniging. Het vormt een risico indien er op de plek wordt gegraven waar geen verontreiniging werd verwacht. Om inzichtelijk te krijgen of het een risico is vindt er een bodemonderzoek plaats (onderzoeksplicht).*

Nieuwe gevallen van bodemverontreiniging worden voorkomen door toezicht in het kader van wet- en regelgeving (provincie, gemeente en waterschap).

5. Gedecentraliseerde taken

Als gevolg van de politieke situatie in Den Haag en de voornemens tot decentralisatie van taken is er veel onzekerheid of de bijbehorende middelen worden meegeleverd.

Decentralisatie taken AWBZ naar Wmo

Verwachting is dat met ingang van 2015 de decentralisatie van AWBZ Begeleiding en Persoonlijke Verzorging naar de WMO zijn beslag krijgt. De precieze invulling hiervan incl. de financiële component is nog niet geheel duidelijk. Er wordt door het Rijk 25% bezuinigd op de begeleiding en 15% op de persoonlijke verzorging.

De verwachting is dat eind 2013 meer duidelijkheid komt over de beschikbare middelen.

Schrappen zorgzwaartepakket (1 t/m 3)

Mensen met een zorgzwaartepakket (1 t/m 3) hebben in de kabinetsplannen straks geen recht meer op een verblijfsindicatie in een woonvorm of AWBZ instelling. Met andere woorden mensen met een beperking zullen dan thuis blijven wonen en daar hulp en ondersteuning moeten ontvangen. Met de decentralisatie van taken betekent dit dus dat een groter beroep gedaan zal worden op gemeentelijke voorzieningen. De financiële gevolgen zijn nog niet in te schatten.

Beheersmaatregel:

De landelijke ontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen. Tevens is in de meerjarenbegroting 2013-2016 rekening gehouden met een mogelijke verlaging van de doeluitkeringen en de effecten van het regeerakkoord.

We gaan (in samenwerking met andere gemeenten) stappen zetten naar een inhoudelijk kader rond Wonen en Zorg (extramuralisering). Te beginnen met een goede probleemanalyse. Hieruit volgt medio 2014 een basis kader die nader lokaal in de (nieuwe) gemeente uitgewerkt kan worden.

Overige risico's

Maatwerkvoorziening inkomenssteun

Het kabinet wil per 2014/2015 een 3-tal inkomensondersteunende regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten (waaronder de Wtcg) afschaffen. Hiervoor in de plaats komt een gemeentelijke maatwerkvoorziening van landelijk 760 miljoen euro. Dit is circa 60% van het budget dat hier nu aan uitgegeven wordt. De gemeente is waarschijnlijk vrij om de maatwerkvoorziening via de Wmo of bijvoorbeeld de Bijzondere Bijstand te laten lopen. Wetswijziging is pas eind 2013 bekend.

Beheersmaatregel: *De landelijke ontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen.*

Werk en Inkomen

Voor het verstrekken van de bijstandsuitkeringen ontvangen we in 2013 ca. € 2,5 miljoen (voorlopig vastgestelde budget). We verwachten dat dit niet voldoende zal zijn om alle uitkeringen te kunnen verstrekken aan onze bijstandsklanten. Als gemeente moeten we de eerste 10% boven de € 2,5 miljoen (eigen risico gemeente) zelf bijdragen.

Beheersmaatregel: *Met de inzet van de ontvangen re-integratiemiddelen zetten we in op het toeleiden van mensen naar regulier werk en daarmee uitstroom uit de WWB. Met de inzet van verificatieteam van de unit Werk en Inkomen weren we mensen die geen recht hebben op de bijstand (streng aan de poort voor de doelmatigheid).*

Voor het opvangen van de tekorten hebben we in de meerjarenbegroting rekening gehouden met een bijdrage van € 190.000.

Minimabeleid/gemeentelijke schuldhulpverlening

Door gewijzigd rijksbeleid is het mogelijk dat er een grotere vraag en beroep zal worden gedaan op minimabeleid en schuldhulpverlening.

Beheersmaatregel: *De Gemeentelijke Kredietbank heeft periodiek spreekuur in het gemeentehuis in Slochteren. De ervaring leert dat dit drempelverlagend werkt en dat problemen eerder opgepakt kunnen worden, waardoor de duur van inzet van de schuldhulpverlening mogelijk beperkter kan blijven.*

Reserve Grote Projecten

Ter dekking van de kapitaallasten van een aantal grote investeringen is in het verleden de reserve grote projecten gevormd. De kapitaallasten worden onttrokken aan de reserve en de rente van de reserve wordt eraan toegevoegd. De omvang van de reserve is per 2014 circa € 8 mln.

Op basis van berekening is gebleken dat de verwachting is dat de reserve in 2035 is uitgeput. Dan moeten de kapitaallasten (€ 4,5 ton) opgevangen worden binnen de begroting.

Beheersmaatregel: Met ingang van 2014 de jaarlijkse onttrekking af te bouwen. De afbouw begint met € 30.000 en dit wordt vervolgens jaarlijks met € 25.000 verhoogd. Het gevolg is dat de reserve met ingang van 2035 uitgeput is. Door deze methode toe te passen zal de druk van de kapitaallasten geleidelijk in de begroting worden opgenomen en daardoor ook geen risico meer zijn. De kapitaallasten en de druk in de begroting bedragen in 2035 uiteindelijk circa € 4,5 ton.

Grondexploitaties

De gemeente heeft een aantal grondcomplexen. De gezamenlijke boekwaarde van deze grondcomplexen is per 1 januari 2013 geprognoseerd op ca. € 4,5 mln. Voor alle grondcomplexen die in exploitatie zijn wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt. De noodzakelijke omvang van de reserve wordt bepaald op basis van de IFLO-norm (IFLO = Inspectie Financiën Lagere Overheden) en aan de hand van de geïnventariseerde risicobedragen.

Beheersmaatregel: Er is een algemene reserve grondexploitaties gevormd. De verwachte omvang van de reserve is per 1 januari 2014 € 1,06 mln. Deze reserve dient om de tegenvallers met betrekking tot grondexploitaties op te vangen. Er worden voorzieningen ten laste van deze reserve gevormd voor verliezen op lopende complexen.

Gemeenschappelijke deelnemingen

Het risico bij gemeenschappelijke deelnemingen is dat er een hogere bijdrage wordt gevraagd om eventuele tekorten op te kunnen vangen. Voor het overzicht waarin de gemeente Slochteren participeert wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Planschade

Het aantal planschadeclaims heeft de afgelopen jaren een stijgende trend gekend. Waar een planschadeverzoek vroeger een uitzondering was, wordt het voor ingrijpende ruimtelijke ingrepen steeds meer regel. Om de financiële gevolgen voor de gemeente te beperken worden tegenwoordig bij elke planologische procedure een planschade overeenkomst gesloten, ongeacht de aard en de omvang van het plan. De termijn waarbinnen planschade kan worden geclaimd is tot 5 jaar na onherroepelijk worden van een ruimtelijk plan.

Daardoor kunnen nog steeds planschadeverzoeken binnenkomen die betrekking hebben op maatregelen waarvoor in het verleden nog geen overeenkomst is gesloten. Deze zullen ten laste van de gemeente blijven. Ook voor eigen gemeentelijke projecten kan planschade niet bij de derden verhaald worden. Planschade wordt daarbij zoveel mogelijk beperkt en voor het overige in de exploitatie meegenomen. Ook bij de actualisatie van bestemmingsplannen kan, bij verschillen tussen de oude en de nieuwe regeling, planschade optreden die niet verhaald kan worden.

Beheersmaatregel: Gelet op de hoogte van de uit te keren planschade bij het wegbestemmen van bouwmogelijkheden van onder woningen die tientallen jaren niet zijn benut, wordt de planning van een aantal actualiserende bestemmingsplannen getemporeerd. Daardoor kan planschade worden voorkomen.

Gewaarborgde geldleningen

De staat van gewaarborgde geldleningen heeft een totaal van ca. € 51,6 mln. Rekening houdend met het percentage waar de gemeente Slochteren garant voor staat bedraagt het saldo ca. € 35,5 mln.

Voor ca. € 33,5 mln staat de gemeente Slochteren borg voor financieringen voor de woningbouw van Stichting Woningbouw Slochteren en Woonzorg Nederland. Deze leningen worden in eerste instantie door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw afgedekt. Het risico voor de gemeente is hierdoor minimaal.

Voor een aantal door de sportverenigingen aangegane geldleningen staat de gemeente voor 50% borg (ca. € 28.500).

De Stichting Waarborgfonds Sport staat borg voor de andere 50%. Van alle leningen wordt jaarlijks door de Stichting Waarborgfonds Sport een analyse van de financiële situatie van de lenende vereniging gemaakt. Van alle verenigingen wordt de financiële positie als goed gekwalificeerd.

Over de resterende gewaarborgde geldleningen, ca. € 1.9 mln., loopt de gemeente een risico. De mogelijke hoogte van het risico voor de gemeente Slochteren wordt ingeschat op ca 10%.

Europese aanbestedingsregels en staatssteun

Gezien de uiterst complexe en aan jurisprudentie onderhevige regels op het gebied van Europese aanbestedingen en staatssteun, bestaat het risico dat op enig moment geconstateerd wordt dat wij hier op een bepaald onderdeel niet aan hebben voldaan. Naast de impact die dit zou kunnen hebben op de financiële rechtmatigheid, bestaat het risico van boetes en claims.

Beheersmaatregel: Het uitvoeren van interne controle op aanbestedingen. Daarnaast wordt kritisch getoetst in het kader van rechtmatigheid waardoor we in staat zijn om zaken bij te sturen. Ook is er een formulier voor de organisatie ontwikkeld en ingevoerd om inkoop volgens een vast stramien te laten verlopen.

Personele risico's

De hoogte van de personele risico's wordt in totaal ingeschat op 10 % van de totale loonsom. Om de risico's te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken zijn er diverse beheersmaatregelen genomen. De personele risico's worden hieronder afzonderlijk benoemd en toegelicht.

Ontslagregelingen

De rechtspositie van werknemers is zodanig dat ontslagregelingen gepaard kunnen gaan met een extra financiële compensatie. De hoogte hiervan hangt af van de functie, het aantal dienstjaren en de wijze van functioneren. Wel is de periode WW (vroeger: wachtgeld) de afgelopen periode verkort.

Beheersmaatregel: Stringent bijhouden van functionerings-, en beoordelingsgesprekken en incidentele gebeurtenissen als onderdeel van personeelsdossiers.

Eigen risico ziektewet / werkloosheidwet

Medewerkers die langdurig ziek zijn komen na twee jaar in aanmerking voor een WIA-of WGA-uitkering. De salarisuitkering is gedurende 2 jaar maximaal 170% over 2 jaren. Als op een gegeven moment tot vervanging wordt overgegaan, ontstaan er dubbele salariskosten.

Beheersmaatregel: Opvolgen procedures Wet verbetering Poortwachter.

De medewerkers die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn krijgen, na twee jaar ziekte een WGA uitkering van het UWV. Met ingang van 1-1-2011 is de gemeente Slochteren eigenrisicodrager WGA premie. Eigen risicodragerschap voor de WGA hoeven geen premie af te dragen aan de belastingdienst. Het eigenrisicodragerschap WGA premie geldt zowel voor de eigen organisatie als voor WIW-ers woonachtig in de gemeente Slochteren en vallend onder Baanvak. De kosten van de lopende WGA-uitkeringen zijn voor de gemeente Slochteren evenals de kosten voor medewerkers die voor 1 januari 2011 langdurig ziek zijn en mogelijk over twee jaren in aanmerking kunnen komen voor een WGA-uitkering.

Beheersmaatregel: *Er is voor drie jaren een verzekering afgesloten voor de medewerkers die na 1 januari 2011 ziek worden en na twee jaren in aanmerking kunnen komen voor een WGA-uitkering.*

De begeleiding van de medewerkers met een WGA uitkering bij een nieuw aanbestedingstraject van de Arbo-dienstverlening onderbrengen bij de arbodienstverlener, aangezien de begeleiding van de reïntegratie voor deze medewerkers bij de gemeente Slochteren ligt.

Medewerkers die ontslag krijgen, al dan niet met een regeling, hebben in veel gevallen recht op een werkloosheidsuitkering. Slochteren is eigenrisicodragers van de WW wat tot gevolg heeft dat de WW-uitkering, uitbetaald door het UWV, volledig bij de gemeente in rekening wordt gebracht.

Beheersmaatregel: *Wij hebben ervoor gekozen geen verzekering af te sluiten na kosten / baten analyse.*

Inspecties/boetes (UWV/ABP, belastingdienst en Arbeidsinspectie)

Periodiek wordt Slochteren geconfronteerd met inspecties vanuit het UWV/ABP, de belastingdienst en de Arbeidsinspectie. Gezien de uiterst complexe en voortdurend aan wijzigingen onderhevige regelgeving op dit gebied, is een 100% correcte uitvoering van deze regelgeving nagenoeg uitgesloten. De inspecties gaan derhalve bijna altijd gepaard met diverse verrekeningen en soms een boete.

Daarnaast dienen de gebouwen/materialen te voldoen aan de Arbo-wetgeving. Aangezien deze wetgeving ook regelmatig wijzigt staan we soms voor onverwachte maar verplichte uitgaven.

Wachtgeld gewezen bestuurders (incl. ouderdoms- en nabestaandenpensioen)

Wethouders vallen niet onder het pensioenfonds ABP en niet onder de werknemersverzekeringen bij het UWV. Eventuele wachtgeldverplichtingen en het ouderdoms- en nabestaandenpensioen is in 2002 een verzekering afgesloten bij Loyalis. Deze verzekering geldt echter nog niet voor ex-wethouders die geen 65 jaar zijn en die voor 2002 wethouder waren. ABP/Loyalis zullen naar alle waarschijnlijkheid ook hiervoor een verzekering in het leven roepen. De verwachting is dat de opgebouwde pensioenrechten van deze wethouders op termijn dan kunnen worden ondergebracht bij het ABP/Loyalis. Er zal dan een waardeoverdracht van de opgebouwde pensioenrechten moeten plaatsvinden. Inschatting kosten ca. € 265.000.

Beheersmaatregel: *Voor gewezen wethouders is een voorziening getroffen van in totaal € 265.000. Daarmee is het risico weggenomen.*

Tijdelijke inhuur / werving- en selectiekosten

Sommige functies zijn moeilijker te vervullen. Met name specialistische functies en functies op hbo-niveau of hogere functies.

Tot nu toe werd er voornamelijk geadverteerd op regionaal niveau. Wij zullen, afhankelijk van de vacature, meer op landelijk niveau gaan werven of andere wervingsmethoden moeten gaan toepassen om de juiste doelgroep aan te spreken en geschikte kandidaten voor onze organisatie te winnen.

Beheersmaatregel: *Indien mogelijk intern laten doorstromen en gerichte plaatsing van vacatures zodat de juiste doelgroep wordt aangesproken. Daarnaast werkt de gemeente met Marktplaatsdesk waardoor de kosten van inhuur minder hoog zijn dan voorheen.*

Kwantificering risico's

Voor het bepalen van de benodigde minimale omvang van het weerstandsvermogen is vervolgens een kwantificering van de risico's vereist. In onderstaande tabel worden de geïdentificeerde risico's gekoppeld aan de verwachte schadebedragen.

RISICO	INSCHATTING RISICOBEDRAG (x € 1.000)
Gemeenschappelijke deelnemingen	400
Kanteling WMO	p.m.
Gemeentefonds	370
Bodemverontreiniging	40
Gedecentraliseerde taken	p.m.
Werk en Inkomen	100
Minimabeleid/schuldhelpverlening	p.m.
Reserve grote projecten	0
Grondexploitaties	0
Gemeenschappelijke deelnemingen	p.m.
Planschade	275
Gewaarborgde geldleningen	190
Europese aanbestedingsregel	100
Personele risico	500
Totaal	1.975

Afgedekte risico's

Een behoorlijk aantal risico's hebben we beperkt door bijvoorbeeld het risico te verzekeren dan wel een voorziening of een bestemmingsreserve te vormen. Zoals bijvoorbeeld voor de GR BWR en de reserves grondexploitaties. Daarnaast hanteren we ook andere beheersmaatregelen zoals administratieve organisatie, interne controle. Om risico's van gemeentelijk bezit (gebouwen, inventaris, wagenpark e.d.) te dekken zijn verzekeringen afgesloten.

Conclusie

Op basis van de geïdentificeerde risico's, circa € 1,9 mln. en de weerstandscapaciteit van € 2,5 mln. kan worden geconcludeerd dat het weerstandsvermogen van de gemeente Slochteren toereikend is.

Paragraaf 2	Onderhoud kapitaalgoederen														
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	In artikel 12 van het BBV is over het onderhoud van kapitaalgoederen het volgende bepaald: - De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat tenminste de volgende onderdelen: - Wegen - Riolering/water - Groen - Gebouwen - Van de kapitaalgoederen, bedoeld in het eerste lid, wordt aangegeven: - Het beleidskader - De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties - De vertaling van de financiële consequenties in de begroting														
Inleiding	De gemeente heeft de openbare ruimte in beheer. In die ruimte vindt, met behulp van onze kapitaalgoederen, een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gedurende de levensduur van de kapitaalgoederen is dat een taak die continu budgettaire middelen vraagt.														
Wegen	In 2014 wordt het Beheersplan wegen 2014 – 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Het uitgangspunt hierbij is dat de wegen in de gemeente een kwaliteitsniveau moeten hebben dat minimaal gelijk moet zijn aan "Basis" volgens de CROW-systematiek. De belangrijkste beheersaspecten die hierbij een rol spelen zijn de veiligheid, comfort, duurzaamheid en aanzien. Voor de uitvoering van het beleidsplan wordt gebruik gemaakt van een beheersplan. Dit houdt in dat de beheersgegevens conform de door de CROW voorgeschreven richtlijnen uniform zijn vastgelegd en dat de inspecties en planningen in overeenstemming met de richtlijnen van het CROW zijn uitgevoerd en opgesteld. Uit het beheersplan volgt een onderhoudsplanning met een kostenraming voor de komende 5 jaren. Op basis van deze planning kunnen vervolgens onderbouwde keuzes gemaakt worden, waarbij de relatie die er ligt met het vGRP (Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) een belangrijk punt van aandacht is. Het totale verharde beheerareaal bedraagt ca 1,6 miljoen m². Daarnaast hebben we nog ca 27.000 m² puin- en zandwegen. Het areaal kan globaal worden onderverdeeld in de onderstaande verhardingstypes: <table border="1" data-bbox="370 1503 944 1749"> <thead> <tr> <th>Verhardingstype</th><th>Areaal (m²)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Asfaltverharding</td><td>1.304.700</td></tr> <tr> <td>Cementbetonverharding</td><td>91.080</td></tr> <tr> <td>Elementverharding</td><td>233.870</td></tr> <tr> <td>Halfverhard</td><td>11.010</td></tr> <tr> <td>Onverhard</td><td>15.320</td></tr> <tr> <td>Diversen</td><td>80</td></tr> </tbody> </table> Uit het Beheersplan wegen is gebleken dat de staat van onderhoud van 80% van het totale wegenareaal voldoet aan het niveau Basis. 20% van het wegenareaal wordt als onvoldoende beoordeeld.	Verhardingstype	Areaal (m ²)	Asfaltverharding	1.304.700	Cementbetonverharding	91.080	Elementverharding	233.870	Halfverhard	11.010	Onverhard	15.320	Diversen	80
Verhardingstype	Areaal (m ²)														
Asfaltverharding	1.304.700														
Cementbetonverharding	91.080														
Elementverharding	233.870														
Halfverhard	11.010														
Onverhard	15.320														
Diversen	80														

Openbare verlichting

Voor het jaar 2014 is een investeringsbedrag voor openbare verlichting opgenomen van € 146.000. In dit jaar wordt nog een aantal lichtmasten vervangen, waarna de eerder opgelopen achterstand in het Beleidsplan Openbare Verlichting is weggewerkt.

Vanaf 2015 is een bedrag opgenomen van € 75.000. Vanaf dat jaar zullen nagenoeg alleen nog de armaturen vervangen moeten worden die technisch of economisch zijn afgeschreven. Er loopt op dit moment een proces tegen Ziut van meerdere gemeentes.

Riolering/water

Voor de riolering is in 2013 het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) vastgesteld. De speerpunten van het vGRP hebben betrekking op:

1. Het rechtstreeks afvoeren van hemelwater van "schoon" oppervlak naar het oppervlaktewater.
2. Het doelmatig reduceren van de vuilemissie via overstorten om de waterkwaliteit verder te verbeteren.
3. Het doelmatig beheeren van de rioleringsobjecten.
4. Het tijdig inspelen op toekomstige ontwikkelingen om knelpunten in de riolering en de rioleringszorg te voorkomen.

Bij de uitvoering van het vGRP zal zoveel mogelijk aansluiting worden gezocht met het Beheersplan wegen. Door een goede afstemming kan zo efficiënt mogelijk worden omgegaan met de beschikbare middelen.

Het aantal rioolaansluitingen bedraagt momenteel ca 6.000. Het areaal bestaat uit:

Vrijvervalriolering	160 km
Drukriolering	15 km
Rioolgemalen	130 stuks
Randvoorzieningen	4 stuks
Externe overstorten	45 stuks
Kolken	6.000 stuks

Groen

De uitvoering van het groenbeheer vindt plaats op basis van de plannen in het kader van de vastgestelde Landschaps- en Groenvisie. Deze visie dient als kapstok ten aanzien van landschap en stedelijk groen (kapvergunningenbeleid, monumentale bomen en beheerplannen voor groen, bermen, bomen, watervisie, waterplan).

De oppervlaktes die beheerd worden bestaan (bij benadering) uit:

Openbaar groen	131 ha
waarvan:	
buitengebied	75 ha
wijkgroen	34 ha
scholen	1 ha
speelterreinen	5 ha
sportvelden	20 ha
begraafplaatsen	1 ha
Bomen	17.000 stuks
Bermen	140 ha

Gebouwen

Per 1 januari 2010 is in het kader van de samenwerking het beheer van de gemeentelijke gebouwen overgedragen aan de gemeente Hoogezand-Sappemeer. De kwaliteitseisen voor de gebouwen zijn ongewijzigd gebleven.

Paragraaf 3	Financiering
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	In artikel 13 van dit besluit is het volgende bepaald ten aanzien: De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. In artikel 19 van de Financiële Beheersverordening is tevens aangegeven dat bij de begroting en de jaarstukken verslag wordt gedaan van: ▪ De kasgeldlimiet ▪ De renterisiconorm ▪ De rentevisie ▪ De rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financierings-functie.
Inleiding	In deze begroting wordt verslag gedaan van de wijze waarop de gemeente invulling heeft gegeven aan het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Belangrijk daarbij is de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) waar onder andere de randvoorwaarden zijn opgenomen inzake het kasgeldlimiet en renterisiconorm. Het aangaan van leningen en het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties zijn alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Uitzetting van tijdelijke overtoollige middelen dient een prudent karakter te hebben en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico's. Daarbij nemen we de regels in acht die in het BBV, de Wet Fido, de financiële beheersverordening en het tresparystatuut zijn vermeld.
Wet HOF	De Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën. Het ligt nu bij de Eerste Kamer ter besluitvorming. Wel zijn een aantal amendementen aangenomen door de 2^e Kamer. Mogelijk wordt de wet HOF per 1 januari 2014 van kracht. Het doel van deze wet is om het begrotingstekort van de overheid binnen de 3% te houden. Ook de lokale overheid draagt bij in het begrotingstekort van de collectieve sector. Het wetsvoorstel houdt in dat ook de lokale overheid zich moeten houden aan de Emu-begrotingsregels. Als het gezamenlijke begrotingstekort hoger uitvalt is de kans aanwezig dat er via het gemeentefonds een boete of korting wordt opgelegd. Dit gebeurt ook als voor Nederland als geheel geen sprake is van een boete vanuit Europa. De wet HOF heeft nogal wat impact op de gemeenten omdat uitgegaan wordt van het kasstelsel terwijl de gemeenten het baten – lastenstelsel hanteren.
Schatkistbankieren	De gemeente wordt verplicht als decentrale overheid om mee te doen aan het schatkistbankieren. Dit betekent dat gemeenten met overtoollig geld, deze weg moet zetten bij het rijk (ministerie van Financiën) en niet tijdelijk mag stallen bij de bank. Wel is er sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van deze drempel is afhankelijk van de financiële omvang van de begroting. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2,5 miljoen. Dit betekent dat altijd de eerste € 250.000 buiten de schatkist gehouden mag worden. Het schatkistbankieren krijgt een wettelijke basis in de Wet Fido (Financiering decentrale overheden). Op dit moment is er nog geen behandeling in de Tweede Kamer gepland. Het kabinet streeft ernaar om het schatkistbankieren voor gemeenten voor het einde van 2013 in te voeren.
Kasgeldlimiet	De kasgeldlimiet is bedoeld om het renterisico op opgenomen kortlopende geldleningen te beperken. Dit limiet wordt bepaald door de wet Fido. De toegestane kasgeldlimiet is een percentage (8,5 %) van het totaal van de jaarbegroting (ca. € 45 mln.) van de gemeente bij aanvang van het jaar. Voor 2014 geldt voor de gemeente Slochteren een kasgeldlimiet van € 3,8 mln. Dit is het bedrag wat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen ter financiering. De omvang van de begroting is toegenomen omdat het beheer van de openbare ruimte (riolen, wegen, groen en afval) van de gemeente HS zal worden uitgevoerd door Slochteren. Hiervoor is de werkmaatschappij IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimten) opgericht.
Renterisiconorm	De renterisiconorm wordt bepaald door de wet Fido. Het doel van de norm is om zoveel

mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen om daarmee het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit is een bedrag van circa €9 mln.
(x € 1.000)

	2014	2015	2016	2017
Renterisico per				
a Renteherziening op vaste schuld o/g				
b Te betalen aflossing	2.381	2.381	2.381	2.381
c Renterisico op vaste schuld (a + b)	2.381	2.381	2.381	2.381
d Renterisiconorm	9.000	9.000	9.000	9.000
Ruimte onder renterisiconorm (d – c)	6.619	6.619	6.619	6.619

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de renterisico op de vaste schuld in de periode 2014 – 2017 binnen de wettelijk gestelde normen blijft.

Voor detailinformatie over de rente en de aflossingen van de door de gemeente Slochteren aangetrokken geldleningen wordt verwezen naar de bijlage Overzicht Langlopende Geldleningen.

Financieringsbehoefte

Bij het bepalen van de financieringsbehoefte wordt de gemeente als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat alle baten en lasten worden betrokken. De achterliggende gedachte is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt totaalfinanciering genoemd. Door deze werkwijze worden de rentekosten beperkt.

De onderstaande berekening van de financieringsbehoefte geeft een indicatie of het aangaan van vaste geldleningen al dan niet noodzakelijk zal zijn in 2014. Of we ook daadwerkelijk leningen moeten aantrekken hangt af van het tempo van de uitvoering van de lopende exploitatie, nieuwe en lopende investeringen en grondexploitaties.

Berekening financieringsbehoefte (in mln.):

Totaal geïnvesteerd bedrag	€ 57,0
Reserves en voorzieningen	€ 17,7
Aangetrokken geldleningen	<u>€ 32,1</u>
Financieringstekort	<u>€ 49,8</u> € 7,2

Om het tekort van ca. € 7,2 mln. op te vangen, sluiten we zoveel mogelijk kasgeldleningen af. Dit kan tot een bedrag van maximaal het kasgeldlimiet van € 3,8 mln. Het restant wordt gefinancierd met langlopende geldleningen.

Rentevisie

Op de kapitaalmarkt worden nog steeds leningen aangeboden tegen lage percentages. Het is en blijft heel erg moeilijk om de renteontwikkelingen te voorspellen omdat het met name afhangt van de ontwikkelingen in Europa.

Voor de begroting 2014 en de meerjarenramingen 2015-2017 zijn de volgende uitgangspunten gebruikt met betrekking tot rentepercentages:

- Voor het aantrekken van langlopende geldleningen wordt rekening gehouden met 5% rente. Medio september 2013 was de rente van langlopende geldleningen ca. 3,6%. Het percentage is mede afhankelijk van o.a. de looptijd maar ook van de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt en de economische ontwikkelingen. De tendens is dat de rente stijgende is. Derhalve gaan we uit van 5%.
- Voor het aantrekken van kortlopende geldleningen (korter dan een jaar) wordt rekening gehouden met 2% rente.
- Voor het toerekenen van rentekosten aan activa (investeringen en grondexploitaties) wordt een rentepercentage van 4% gehanteerd.
- Voor het berekenen van bespaarde rente (zie overzicht reserves en voorzieningen) wordt ook een rentepercentage van 4% gehanteerd.

Paragraaf 4	Bedrijfsvoering
BBV	Het BBV maakt de paragraaf bedrijfsvoering tot een verplicht onderdeel van de gemeentelijke begroting en jaarrekening. De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering wordt in 2014 verder ingericht op basis van kaders voortvloeiend uit de Bestuurlijke Agenda en de uitwerking van de effecten van de Perspectiefwissel. Nieuw zijn de te heroverwegen aangelegenheden uit het eindrapport van de Visitatiecommissie "Bestuurlijke Toekomst Groningen" betreffende een voorgenomen herindeling van de gemeenten in de provincie Groningen "Grenzeloos Gunnen" genaamd. Deze hebben hun invloed en weerslag op diverse bedrijfsvoeringscomponenten. Dit komt ten dele tot uitdrukking in onderstaande uitgangspunten en kaders: 1. De Bestuurlijke Agenda "De zes van Slochteren" 2. Kwaliteit van dienstverlening waar onder het dienstverleningsconcept 3. Efficiency en kostenbesparing 4. Organisatie ontwikkeling 'Op z'n Slochters' 5. Samenwerking in relatie tot de herindeling 6. Communicatie
Bestuurlijke Agenda	Vertrouwen op de kracht van mensen vraagt behalve van de samenleving ook een daarop afgestemde inzet en aanpak vanuit de ambtelijke organisatie. Omdat we taken over dragen, wordt de samenleving ook de ruimte gegeven om die taken zo uit te kunnen voeren zoals de inwoners dat zelf willen. Minder regels, minder bemoeizucht en betutteling, waardoor daadwerkelijk meer ruimte ontstaat voor het eigen initiatief. Vertrouwen gaat namelijk samen met ruimte geven en duidelijkheid. De ambtelijke organisatie is de afgelopen jaren intensief betrokken bij en voorbereid op het "Toekomstvisie-proof" werken. Ambtelijk gezien moet duidelijk zijn wat we wel en niet meer doen en waar de grenzen liggen. Dit betreft ook de effecten van het werken "op z'n Slochters". De vorming van een RUD zal eind 2013 z'n beslag krijgen, waardoor bepaalde WABO-taken niet meer in eigen beheer worden uitgevoerd. Vanuit de bedrijfsvoering is er oog voor lokale en regionale ondernemers en wordt invulling gegeven aan duurzaamheid in termen van milieu en social return.
Kwaliteit van dienstverlening	In 2014 blijven we oog houden voor de kwaliteit van gemeentelijke dienstverlening. Naast een adequate uitvoering van wettelijke taken ligt daar onze focus. De burger verwacht van de gemeente als eerste overheid kwalitatief goede dienstverlening die aansluit bij de wensen en behoeften zoals ook verwoord is in ons Dienstverleningsconcept. Het huidige niveau wordt vastgehouden. Verder gaande ontwikkelingen zullen niet plaatsvinden. Hierbij wordt namelijk rekening gehouden met de effecten van de op handen zijnde gemeentelijk herindeling. Tijd en energie wordt nu gestoken met name in de toekomstige nieuwe gemeente en de medewerkers.
Efficiency en kostenbesparing	Het minder rooskleurige economisch tij en als gevolg daarvan een te verwachten afname van de uitkeringen uit het Gemeentefonds noodzaken ook in 2014 tot een kostenreductie met impact op de organisatie. De kosten voor de interne organisatie moeten blijvend worden gereduceerd met als gevolg dat de uitvoering van onze wettelijke en niet-wettelijke taken met minder formatie moet plaats vinden. Dit vraagt de nodige flexibiliteit van personeel en organisatie. Stappen hiertoe zijn inmiddels op meerdere fronten gezet. Door bijvoorbeeld overplaatsing in het belang van de dienst wordt getracht om de personele inzet te reduceren. De werkmaatschappij IBOR wordt verder uitgebreid door deze taken in de samenwerking eveneens over te nemen van de gemeente Menterwolde

Daarnaast is in het kader van de herindeling een aantal algemene uitgangspunten bij Bedrijfsvoering geformuleerd voor heroverweging van voorziene en geplande gemeentelijke taken, te weten:

Door gaan met:

- Wettelijke taken
- Onuitstelbare zaken
- Zaken waarin al heel veel geld is geïnvesteerd en waar Slochteren nog profijt van heeft
- Quick wins met veel rendement op korte termijn en weinig inspanning (tijd, onrust)
- Het beter krijgen van wat we hebben, in plaats van ons alleen maar op groei te richten

Uitstellen en oppakken in de aanloop naar de nieuwe gemeente:

- Zaken die per datum herindeling waarschijnlijk weer op de schop gaan
- Zaken die nog heel veel nieuwe investeringen vergen
- Toekomstgerichte ontwikkelingen
- Is dat alles niet mogelijk, dan ruimte laten tot het moment van aanschuiven van de toekomstige partners mogelijk is om gezamenlijk de urgentie en prioriteit van onderwerpen bepalen.

Organisatie ontwikkeling

Het organisatie ontwikkelingstraject om de medewerkers voor te bereiden op veranderingen, zowel op het gebied van de zes van Slochteren, alsmede bezuinigingsmaatregelen, decentralisatie overheidstaken, samenwerking, herindeling en de veranderende rol van de overheid. In 2014 wordt hieraan nadere uitwerking gegeven.

De visie hierop in 5 thema's betreft:

- De horizon
- Maatschappelijke carrousel
- De mens centraal
- Kleinere en flexibele organisatie
- Binding met lokaal bestuur

Deze uitgangspunten maken per 2014 onderdeel uit van de A3 jaarplannen, waarin het maken van resultaatgerichte afspraken wordt geïntroduceerd. Het MT, de diensten/back-offices en op team en individueel niveau stellen jaarlijks een A3 jaarplan op, als opvolger van de tot dusverre gehanteerde bedrijfsplannen, waarin de speerpunten voor het komend jaar worden opgenomen. Ter bewaking van de voortgang vinden 2 keer per jaar managementgesprekken plaats om de status te bepalen.

Ook was afgesproken dat de ontwikkeling en implementatie van Programmasturing, zowel bestuurlijk als ambtelijk, zou worden opgepakt, met als doel invoering van een nieuwe en meer op de organisatie afgestemde programma indeling ingaande met de totstandkoming van de begroting 2015. Gezien de herindelingsplannen wordt hier van afgezien en zal de invoering van programmasturing gezamenlijk met de beoogde nieuwe partners worden opgepakt.

Samenwerking

Per 1 januari 2014 gaan er volgens planning een aantal nieuw thema's in de samenwerking. Het gaat hierbij om Geo-Informatie, Informatisering en P&O. Voor alle drie zal Hoogezand-Sappemeer optreden als leveranciergemeente. Ook de gemeente Menterwolde zal naar verwachting op een aantal thema's aanhaken. De gemeente Menterwolde heeft intussen ook interesse getoond in het aanhaken op de IBOR en gemeentelijke belastingen.

In het kader van de heroverwegingen zal het migratie traject m-GBA in nauwe samenwerking met Hoogezand-Sappemeer worden opgepakt. Met Menterwolde zal tussentijds worden afgestemd om zoveel mogelijk gezamenlijk een eenduidige koers te kiezen. Vanuit Slochteren had inmiddels afstemming met het Ministerie plaats gevonden om in 2015 de overstap te maken naar de m-GBA (basis registratie personen). Aangezien Hoogezand-Sappemeer "koploper" binnen het programma is, gaan zij eind 2014 over. Wij hebben besloten om ons hieraan in de samenwerking te conformeren en daarmee ook de overstap gaan maken eind 2014. Onderzocht wordt nog of het traject door de samenwerking een Europees aanbestedingstraject moet gaan worden.

Communicatie

Digitale publicaties/bekendmakingen

Digitale communicatiemiddelen worden verder doorontwikkeld met ook blijvende aandacht voor traditionele middelen bij bepaalde doelgroepen. Er wordt naar gestreefd om schriftelijke publicaties en bekendmakingen steeds verder terug te brengen.

Corporate communicatie

Eén van de speerpunten in de Bestuurlijke agenda en de zes van Slochteren is corporate communicatie. De komende jaren wil wij nadrukkelijker en vaker naar buiten treden om de Slochter identiteit en ons imago te markeren. Meer successen worden uitgedragen en we laten zien waar we trots op zijn.

Paragraaf 5	Verbonden partijen
BBV	In dit besluit is over verbonden partijen het volgende bepaald: <u>Artikel 15:</u> De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat tenminste: - de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting; - de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen. <u>Artikel 67 lid 2:</u> De toelichting op de productenrealisatie bestaat tenminste uit: - een lijst van verbonden partijen; <u>Artikel 69:</u> In de lijst van verbonden partijen wordt tenminste de volgende informatie verstrekt over verbonden partijen: - de naam en de vestigingsplaats; - het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt; - de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft; - het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar; - het resultaat van de verbonden partij.
Inleiding	De gemeente Slochteren heeft bestuurlijke en financiële belangen in zogenaamde verbonden partijen. Deze partijen voeren beleid uit voor de gemeente onder bestuurlijke, beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid van de gemeente. Vanwege deze belangen is het gewenst dat in de begroting aandacht wordt besteed aan derderechtspersonen, waarmee de gemeente een band heeft. Voor de begrotingsparagraaf is het criterium daarvoor gelegd bij de vraag of de gemeente bij die partijen een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het gaat dan concreet om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. Onder bestuurlijk belang wordt in dit verband verstaan; het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die achtergesteld zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of dat financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.
Belang voor de raad	Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan er bijvoorbeeld voor kiezen de uitvoering zelf ter hand te nemen of juist die uitvoering te regelen via een gemeenschappelijke regeling met een aantal regiogemeenten. Maar vaak zijn ook andere oplossingen mogelijk, zoals bijvoorbeeld het verstrekken van een subsidie aan een private stichting. Het belang van verbonden partijen is dat deze vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente houdt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Het tweede belang betreft het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. De gemeente zal steeds moeten afwegen welke aanpak de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd op een manier zoals de gemeente voor ogen staat en op welke manier de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel toezicht heeft in het uitvoeren van een taak.
Welke verbonden partijen	Hieronder wordt ingegaan op de gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en stichtingen waarin de gemeente Slochteren participeert. Bij elk van de verbonden partijen is daarbij het te behartigen openbaar belang en het financieel belang weergegeven. Ten aanzien van de vertegenwoordigingen in de verbonden partijen is uitgegaan van de

situatie na de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 2010.

a. Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenpark Rengers

Goedgekeurd bij besluit van G.S. van de provincie Groningen van 27 juni 1995, nummer 95/7569/26, WB. Vestigingsplaats is Slochteren.

Lid: J.J. Boersma, K. Dontje, K. Koers

Plv lid: G.J. ten Brink, G.H. Akkerman – Ritsema, A. Hazeborg

Doel: Bedrijvenpark Rengers heeft tot doel het bevorderen van de economische ontwikkeling en werkgelegenheid rond het stedelijk knooppunt Groningen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen en exploiteren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijvenpark, een en ander conform de profilering gegeven in de structuurvisie voor het bedrijvenpark.

Financieel belang: In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat enig batig, dan wel nadelig saldo ponsd –ponsdsgewijs wordt verdeeld over de drie deelnemende gemeenten.

2. Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband

Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen (SOZOG)

Goedgekeurd bij besluit van G.S. van de provincie Groningen van 17 september 1986, nummer 12.082, afd. MZ. Vestigingsplaats is Veendam.

Lid: G.A. Huizing-Albronda

Plv lid: A. Scheidema

Doel: Het samenwerkingsverband heeft tot doel te komen tot een doelmatige en vanuit een oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze van verwijdering van afvalstoffen binnen het samenwerkingsgebied overeenkomstig het bij of krachtens de Afvalstoffenwet bepaalde.

Financieel belang: de gemeentelijke bijdrage voor 2014 bedraagt € 0.

3. Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Groningen

Inwerkingtreding per 1 juli 1997, raadsbesluit d.d. 21 oktober 1996. Vestigingsplaats is Groningen.

Lid: G.J. ten Brink

Plv lid: A Scheidema

Doel: De regeling stelt zich ten doel met behulp van intergemeentelijke samenwerking en door een doelmatige organisatie en coördinatie uitvoering te geven aan:

- a. de repressieve en preventieve brandbestrijding, zulks met behoud van de zelfstandigheid van de brandweerkorpsen van de deelnemende gemeenten;
- b. de hulpverlening bij ongevallen en rampen, waaronder de geneeskundige hulpverlening, alsmede de voorbereiding daarop;
- c. de bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking;
- d. de afstemming in de ambulancehulpverlening en de communicatie tussen degenen die het ambulancezorg verrichten.

Financieel belang: De gemeentelijke bijdrage voor 2014 bedraagt:

- Algemene bijdrage (brandweer): € 120.185
- Gezondheidszorg; € 137.464
- Commandovoering: € 155.859
- Logopedie: € 17.095
- Kwaliteitsverbetering rampenbestrijding: € 16.942

4. Gemeenschappelijke regeling voor het grensoverschrijdend openbaar lichaam Eems Dollard Regio (EDR)

Opgericht in 1977, raadsbesluit tot toetreding 16 december 1996.
Vestigingsplaats is Leer (Duitsland).

Lid: G.H. Renkema, A. Scheidema

Doel: De Eems Dollard Regio heeft als doel de regionale grensoverschrijdende samenwerking van haar deelnemers te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren.

Financieel belang: De gemeentelijke bijdrage voor 2014 bedraagt € 2.200.

5. Gemeenschappelijke regeling Garantievoorziening voormalige Bestuursacademie Noord-Nederland

De gemeenschappelijke regeling is aangegaan en goedgekeurd bij Koninklijk Besluit d.d. 22 december 1989, nr. 89.03.15.83.

Lid: G.J. ten Brink

Plv lid: C.C.W. van den Akker

Doel: Het betreft een gemeenschappelijke regeling waaraan de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, 69 gemeenten uit deze provincie en 13 waterschappen deelnemen. Vanaf oktober 2002 is de gemeenschappelijke regeling BANN uitsluitend bedoeld als garantievoorziening voormalige BANN. Dit als gevolg van de fusie tussen de BANN en de BAON (bestuursacademie Oost-Nederland). De fusie heeft geleid tot een stichting BAONN. De vereniging BAONN staat voor de steunvereniging Bestuursacademie Oost- en Noord-Nederland. De vereniging heeft ten doel zich in te zetten voor het doen verzorgen van gekwalificeerd bestuursdienstonderwijs. Daarnaast is er nog de stichting BAONN. Deze stichting staat voor de stichting die is ontstaan na de fusie tussen de bestuursacademie Noord en Oost. De bestuursacademie Oost was al langer geprivatiseerd; de bestuursacademie Noord is medio 2002 eveneens door deze fusie een private onderneming geworden. De stichting heeft ten doel het instandhouden van een academie ter opleiding en vorming tot de openbare bestuursdienst en de belangenbehartiging van deze academie.

6. Gemeenschappelijke regeling ten behoeve van het geven en verkrijgen van speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, aan en voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden, en voor moeilijk lerende kinderen.

Besluit tot wijziging en opnieuw vaststellen van de gemeenschappelijke regeling raadsbesluit d.d. 21 mei 1990. Vestigingsplaats is Hoogezand-Sappemeer.

Doel: Het geven en verkrijgen van speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan en voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden, en voor moeilijk lerende kinderen in overeenstemming met de daarvoor van overheidswege gegeven en nog te geven voorschriften onder toezicht van de betreffende rijksorganen, in twee scholen, gevestigd te Hoogezand-Sappemeer en tot het gemeenschappelijk dragen van bepaalde daaraan verbonden kosten.

Financieel belang: De gemeentelijke bijdrage voor 2014 bedraagt € 0.

7. Gemeenschappelijke Regeling Meerstad

Inwerkingtreding per 1 juli 2009, raadsbesluit van 29 januari 2009.

Lid dagelijks bestuur: G.A. Huizing-Albronda, J.J. Boersma
Plv. lid dagelijks bestuur: A. Scheidema. Lid algemeen bestuur: J.J. Boersma, F. Bos, G. Hooikammer, G.A. Huizing – Albronda, IJ.C.W. van der Leeuw, J. van der Meer – Dijkstra, A.L.R. Nieveen, P.O. Offens, G.H. Renkema Plv lid algemeen bestuur: N. Joostens, A. Scheidema, N.H.R. Stok

Doel: deze regeling heeft als doel om door intergemeentelijke samenwerking en door een doelmatige organisatie, coördinatie en overdracht van taken uitvoering te geven aan de ontwikkeling, inrichting, realisatie en het (tijdelijk) beheer van de publiekrechtelijke taken van de deelnemende gemeenten voor de ontwikkeling van Meerstad.

Financieel belang: de GR Meerstad wordt voor 65% bekostigd door de gemeente Slochteren en voor 35% door de gemeente Groningen. De bijdrage vanuit de gemeente Slochteren voor het jaar 2014 is € 172.250.

8. Gemeenschappelijk regeling Bedrijf voor Werk en Reïntegratie (GR BWR)

Inwerkingtreding per 1 januari 2010, raadsbesluit van 17 december 2009, 42D. De GR BWR is in de plaats gekomen van Trio.

Lid: J.J. Boersma, G.A. Huizing – Albronda

Doel: Het bevorderen en uitvoeren van activiteiten welke gericht zijn op het creëren, bevorderen of in stand houden van werkgelegenheid ten behoeve van natuurlijke personen die een afstand hebben tot de (reguliere) arbeidsmarkt.

Financieel Belang: De gemeentelijke bijdrage voor 2014 is € 111.000.

Voor het negatief eigen vermogen is een voorziening gevormd. Bij de jaarrekening wordt deze geactualiseerd.

9. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen

Inwerkingtreding per 11 juni 2013, raadsbesluit van 1 november 2012.

Lid Algemeen Bestuur: A. Scheidema

Plv. lid Algemeen Bestuur: J.J. Boersma

Doel: De Omgevingsdienst Groningen is ingesteld om vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsdomein voor de deelnemers te gaan uitvoeren, waarmee de deelnemers de kwaliteit van de uitvoering van de taken willen verbeteren.

Financieel Belang: De gemeentelijke bijdrage voor 2014 is € 94.100.

b. Deelnemingen

1. Energiebedrijf Essent

In 2009 is het productie-, handels- en leveringsbedrijf van Essent verkocht. De andere delen van de oorspronkelijke houdstermaatschappij zijn afgesplitst en blijven in handen van de oorspronkelijke rechthebbers. Daardoor heeft de gemeente Slochteren aandelen gekregen van onderstaande rechtspersonen.

Enexis Holding NV.

Doel: Het distribueren en transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en warm water en alles wat de wet toestaat als netwerkbeheerder.

Financieel belang : Voor € 7.000 aandelen

Attero Holding NV (voorheen Essent Milieu Holding):

Doel: Het deelnemen in vennootschappen die werkzaam zijn op het gebied van de afvalverwijdering en -verwerking, recycling/verwerking en het geschikt maken van afval tot producten voor hergebruik en energieopwekking.

Financieel belang: Voor € 1 aandelen.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV:

Doel: 50% deelname in de NV Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (o.a. centrale Borssele)

Ontwikkelingen: In 2011 heeft PBE haar belang in EPZ (Borssele) verkocht aan RWE. Binnen PBE is nog een zeer beperkt kapitaal achtergebleven voor de definitieve afwikkeling van de verkoop.

Financieel belang: Voor € 1 aandelen.

Daarnaast is een aandeel in een aantal BV's die dienen ter zekerheid van mogelijke claims, voortvloeiende uit de verkooptransactie of rechtshandelingen van voor de verkoop. Het gaat om de volgende BV's:

Verkoop Vennootschap BV:

Doel : Beheer van gegeven garanties ten opzichte van RWE en het beheer van het garantiebepaald bedrag dat in depot is gehouden.

Omdat onduidelijk is in hoeverre er daadwerkelijk een beroep op het vermogen van de Verkoop Vennootschap BV wordt gedaan, is er voor hetzelfde bedrag een voorziening (Vordering Verkoop Vennootschap) in het leven geroepen. Jaarlijks wordt bekeken of een deel van deze voorziening vrij kan vallen.

Ontwikkelingen: In 2011 is een eerste deel afgerekend. Voor de gemeente Slochteren betrof dit ca. € 85.000.

Financieel belang: Voor € 5 aandelen en ca. € 105.000 voorziening.

Cross Border Leases BV (CBL BV):

Doel : Medebeheerder van het CBL-fonds.

Ontwikkelingen: Alle CBL's zijn inmiddels beëindigd. In het fonds zit nog een klein bedrag voor de afwikkeling van advieskosten. Dit wordt waarschijnlijk in 2012 afgerekend.

Financieel belang: Voor € 5 aandelen

Vordering op Enexis BV:

Doel: Het beheer van leningen aan Enexis Holding BV.

Financieel belang: In 2012 is conform planning een lening afgelost. Voor € 5 aandelen (nominaal).

Claim Staat Vennootschap BV:

Doel: Het gezamenlijk procederen tegen de Staat inzake splitsings-wetgeving.

Ontwikkelingen: De Staat is in cassatie gegaan. Het is nog niet te zeggen wanneer er een definitieve uitspraak komt.

Financieel belang: Voor € 5 aandelen (nominaal) en eventueel een te ontvangen schadevergoeding.

2. N.V. Waterbedrijf Groningen

Lid: G.A. Huizing-Albronda

Plv.lid: J.J. Boersma

Doel: De vennootschap heeft ten doel de voorziening van haar verzorgingsgebied met drinkwater en water voor andere doeleinden alsmede het verrichten van al hetgeen tot een en ander behoort of daaraan bevorderlijk kan zijn. De vennootschap neemt bij haar extern en intern functioneren in acht de voorschriften die zijn of worden gesteld in de haar van overheidswege verstrekte of te verstrekken vergunning(en) en concessie(s).

Financieel belang: de gemeente is in het bezit van 7 aandelen op basis van inwonertal.

Daarnaast zijn de gemeenten als aandeelhouders aansprakelijk voor de hoofdsom plus rente van de door het Waterbedrijf gesloten lening (stand per 31-12-2011 € 5,2 miljoen). De aansprakelijkheid voor deze hoofdsom wordt ten volle gedragen door de Provincie Groningen, echter de gemeentelijke aandeelhouders staan op hun beurt voor 90% daarvan garant tegenover de Provincie Groningen.

Het garantiebedrag is gekoppeld aan het aantal km gelegde hoofdleiding. Voor Slochteren houdt dit 201 km in. Het garantiebedrag voor Slochteren bedraagt hierdoor ca € 198.000.

3. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats is Den Haag

Doel: De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Financieel belang: aantal aandelen à € 2,50. De gemeente Slochteren is in het bezit van 20.124 aandelen (€ 50.310)

Eigen vermogen per 01-01-2011	€ 2.259 mln.
Eigen vermogen per 31-12-2011	€ 1.897 mln.
Vreemd vermogen per 01-01-2011	€ 116.182 mln.
Vreemd vermogen per 31-12-2011	€ 134.562 mln.
Nettowinst in 2010 bedroeg	€ 257 mln.
Nettowinst in 2011 bedroeg	€ 256 mln.

c. Stichtingen

1. Stichting Exploitatie Maatschappij Golfbaan Duurswold

Vestigingsplaats is Slochteren.

Het bestuur van de Stichting wordt gevormd door de gemeente Slochteren, Geveke Ontwikkeling en de Golfclub.

Doel: Het aanleggen, de exploitatie en het onderhoud van een golfbaan in Steendam en voorts al hetgeen met een en ander verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Financieel belang: De Stichting heeft de golfbaan aangelegd met een garantie (€ 1,8 mln.) van de gemeente en de gemeente is eigenaar van een groot deel van de ondergrond van de golfbaan. In geval de Stichting niet aan de verplichtingen kan voldoen is er een contragarantie van € 1,8 mln. van één van de andere bestuursleden richting de gemeente.

Ontwikkelingen: De golfbaan is geopend in 2011. De aanleg van de baan met aanloopverliezen heeft uiteindelijk meer gekost dan het door de gemeente gegarandeerde bedrag. Voor deze meerkosten heeft de Stichting een lening afgesloten met één van de overige deelnemers in de Stichting.

Paragraaf 6	Grondbeleid																																														
Overzicht complexen	De afgelopen jaren is gewerkt aan het optimaliseren van de grondexploitaties en de goede jaarlijkse afstemming met de begroting. Na eerst de cijfermatige afstemming is er een Meerjaren Prognose Grondexploitaties waarin zijn opgenomen - het aantal en de types grondexploitaties, - de stand van zaken van de lopende kredieten voor de projecten, - de risico's en kansen binnen de projecten, - de financiële positie van het "grondbedrijf" In deze paragraaf is een overzicht opgenomen van de voorgenomen investeringen en inkomsten voor 2014 voor de grondcomplexen met een toelichting per complex. De beleidsmatige uitgangspunten voor het ruimtelijke beleid van de gemeente zijn opgenomen in programma 7. De ontwikkelingen op het gebied van de woningbouw en bedrijfsterreinen kenmerken zich de laatste jaren door een stagnerende markt. De investering voor 2014 zijn gericht op het doorontwikkelen van de grondcomplexen met het doel de kansen die er zijn in de markt ook aan te pakken, maar ten opzichte van voorgaande jaren is het investeringsniveau fors teruggelopen. Voor alle grondcomplexen, die in exploitatie zijn, hebben we een risicoanalyse gemaakt. Het totale risico van de afzonderlijke grondexploitaties opgeteld bedraagt € 0,86 miljoen. De reserve grondexploitaties bedraagt op 01 januari 2014 naar verwachting € 1.076.816,-. De minimale eis voor de reserve is 10% van de geraamde boekwaarde van € 4.344.469,- van de projecten. Voor dit bedrag, zijnde € 434.447,- is de reserve toereikend. Overzicht investeringen in 2014: <table> <tr> <th>Omschrijving complex</th><th>Investeringen / opbrengsten in 2014 X € 1.000</th></tr> <tr> <td colspan="2"><u>In exploitatie</u></td></tr> <tr> <td colspan="2">Meeroevers 2</td></tr> <tr> <td>investeringen</td><td>40</td></tr> <tr> <td>opbrengsten</td><td>525</td></tr> <tr> <td colspan="2">De Weerterij</td></tr> <tr> <td>investeringen</td><td></td></tr> <tr> <td>opbrengsten</td><td>24</td></tr> <tr> <td colspan="2">PPS Siddeburen</td></tr> <tr> <td>investeringen</td><td>126</td></tr> <tr> <td>opbrengsten</td><td>0</td></tr> <tr> <td colspan="2">Molenstreek</td></tr> <tr> <td>investeringen</td><td>195</td></tr> <tr> <td>opbrengsten</td><td>-196</td></tr> <tr> <td colspan="2">Korenmolenvweg</td></tr> <tr> <td>investeringen</td><td>30</td></tr> <tr> <td>opbrengsten</td><td>-281</td></tr> <tr> <td colspan="2"><u>Niet in exploitatie</u></td></tr> <tr> <td>Edzersweg</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Slochterveldweg</td><td>7</td></tr> <tr> <td>Borgmeren 3a</td><td>1092</td></tr> <tr> <td>Slochterhaven</td><td>PM</td></tr> <tr> <td>Kalverkampen 2</td><td>PM</td></tr> </table>	Omschrijving complex	Investeringen / opbrengsten in 2014 X € 1.000	<u>In exploitatie</u>		Meeroevers 2		investeringen	40	opbrengsten	525	De Weerterij		investeringen		opbrengsten	24	PPS Siddeburen		investeringen	126	opbrengsten	0	Molenstreek		investeringen	195	opbrengsten	-196	Korenmolenvweg		investeringen	30	opbrengsten	-281	<u>Niet in exploitatie</u>		Edzersweg	15	Slochterveldweg	7	Borgmeren 3a	1092	Slochterhaven	PM	Kalverkampen 2	PM
Omschrijving complex	Investeringen / opbrengsten in 2014 X € 1.000																																														
<u>In exploitatie</u>																																															
Meeroevers 2																																															
investeringen	40																																														
opbrengsten	525																																														
De Weerterij																																															
investeringen																																															
opbrengsten	24																																														
PPS Siddeburen																																															
investeringen	126																																														
opbrengsten	0																																														
Molenstreek																																															
investeringen	195																																														
opbrengsten	-196																																														
Korenmolenvweg																																															
investeringen	30																																														
opbrengsten	-281																																														
<u>Niet in exploitatie</u>																																															
Edzersweg	15																																														
Slochterveldweg	7																																														
Borgmeren 3a	1092																																														
Slochterhaven	PM																																														
Kalverkampen 2	PM																																														

Meeroevers 2	In 2011 is in Meeroevers 2 7174 m2 grond aangekocht van de GEMM. In 2014 is de verkoop van de helft van deze aangekochte grond geraamd.
De Weerterij	Ten behoeve van de Weerterij (Siddeburen-Zuid) hebben de gemeente en SWS een exploitatieovereenkomst gesloten. De SWS voert de grond- en opstalexplotatie. Vanuit de opstalexplotatie wordt de bovenwijkse en buitenplanse kostenbijdrage voldaan.
PPS Siddeburen	In de planning voor 2014 is opgenomen de afronding van de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de verbinding vanaf de Hoofdweg naar de Reint Dijkemaweg.
De Molenstreek	De eerste 10 kavels aan de Verlengde Veenlaan (projectnaam 'Molenstreek') zijn in 2013 bouwrijp opgeleverd. De verkoop is gestart en de promotie is in volle gang. Zo is de website gelanceerd en heeft de eerste kavelmarkt plaatsgevonden. Via persberichten en social media wordt gecommuniceerd over het project . Echter, de problemen op de woningmarkt zijn ook bij de Molenstreek voelbaar. De kavelverkoop verloopt moeizaam. In 2014 zullen onze inspanningen gericht zijn op verdere promotie van het project. Hierbij onderzoeken we of we promotie en klantcontact via social media verder kunnen uitbreiden. We houden trends op de lokale en regionale woningmarkt in de gaten en sturen (waar mogelijk) bij om tegemoet te komen aan wensen van de woonconsument anno 2014.
Korenmolenweg	In 2014 en volgende jaren wordt voor de Korenmolenweg dan alleen nog de verkoop van de resterende kavels en tijdelijk beheer voorzien.
Borgmeren 3a	De onteigeningsprocedure voor de gronden ten behoeve van de aanleg van Eilandrijk Borgmeren 3a wordt mogelijk in 2014 afgerond. In de begroting 2014 zijn de bedragen voor deze aankoop opgenomen.
Slochterhaven	De kernopgaven voor het gebied Slochterhaven zijn het verbeteren van het erfgoed- en havenplein en het invullen van de locatie oude gemeentewerf, zoals deze zijn vastgelegd in het masterplan voor het centrumgebied. Afhankelijk van de marktconsultatie in 2013 bepalen we in 2014 met welke partij wij samen het centrumgebied gaan ontwikkelen. Hoewel de plannen voor het centrumgebied nog niet concreet zijn uitgewerkt is in 2014 gepland verder met de voorbereidingen van een bestemmingsplan en een beeldkwaliteitsplan. Door in een vroeg stadium te starten met de planologische voorbereidingen kunnen de vervolgwerkzaamheden vlotter starten. In 2014 willen we het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan afronden en ter besluitvorming aanbieden.
Kalverkampen 2	In 2013 hebben in het kader van een brede heroverweging besloten om door te gaan met Kalverkampen II, met als randvoorwaarde dat we alleen investeren als er ook daadwerkelijk zicht is op verkoop. We kiezen dus voor een sterk gefaseerde ontwikkeling op basis van actuele vraag. Deze aanpak vereist een flexibel (globaal) planologisch kader Hiernaast is het van groot belang om goede (proces)afspraken met onder andere de grondeigenaar en met aspirant-kopers te maken. In 2014 zijn deze afspraken uitgewerkt en wordt een globaal bestemmingsplan ter besluitvorming aan uw raad aangeboden.

Paragraaf 7	Lokale Heffingen																																				
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	In artikel 10 van het BBV is het opstellen van een paragraaf betreffende de lokale Heffingen verplicht en dient in ieder geval te bevatten: a. de geraamde inkomsten; b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen; c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen; d. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid																																				
Inleiding	De lokale heffingen zijn een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verschillende geheven belastingen en heffingen. In 2012 is de Nota Lokale Heffingen 2013-2014 door u vastgesteld. In deze nota zijn de beleidsuitgangspunten voor de lokale heffingen beschreven. Sinds 2013 vinden de werkzaamheden voor belastingen (waarderen, heffen, innen en kwijtschelding) plaats in Hoogezand voor zowel de gemeente Slochteren als de gemeenten Hoogezand-Sappemeer. Voor 2014 wordt de aanslaglegging ook verzorgd door de gemeente Hoogezand-Sappemeer.																																				
Overzicht van de lokale heffingen	Onderstaande tabel verschaft inzicht in de raming en realisatie van de opbrengsten uit de lokale heffingen. Uit de tabel blijkt dat het merendeel van de heffingsinkomsten bestaat uit de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>2012 realisatie</th><th>2013 raming</th><th>2014 raming</th></tr><tr><td>Onroerende zaakbelasting</td><td>2.494.286</td><td>2.502.000</td><td>2.610.000</td></tr><tr><td>Afvalstoffenheffing</td><td>1.548.582</td><td>1.494.576</td><td>1.446.891</td></tr><tr><td>Rioolheffing</td><td>1.581.911</td><td>1.524.914</td><td>1.501.324</td></tr><tr><td>Toeristenbelasting</td><td>40.331</td><td>41.500</td><td>41.500</td></tr><tr><td>Forensenbelasting</td><td>0</td><td></td><td>0</td></tr><tr><td>Begrafenisrechten</td><td>350</td><td></td><td>0</td></tr><tr><td>Leges</td><td>729.196</td><td>603.225</td><td>653.581</td></tr><tr><td></td><td><u>6.394.656</u></td><td><u>6.166.215</u></td><td><u>6.253.296</u></td></tr></table> Toeristenbelasting wordt geheven over het aantal overnachtingen in het voorgaande jaar. Dus belastingen geheven in 2014 heeft betrekking op het jaar 2013. Conform het raadsbesluit van 10 november 2011 wordt rekening gehouden met een tariefstijging van € 0,05 per persoon per overnachting. Daarmee komt het tarief uit op € 0,90 per persoon per overnachting.	Omschrijving	2012 realisatie	2013 raming	2014 raming	Onroerende zaakbelasting	2.494.286	2.502.000	2.610.000	Afvalstoffenheffing	1.548.582	1.494.576	1.446.891	Rioolheffing	1.581.911	1.524.914	1.501.324	Toeristenbelasting	40.331	41.500	41.500	Forensenbelasting	0		0	Begrafenisrechten	350		0	Leges	729.196	603.225	653.581		<u>6.394.656</u>	<u>6.166.215</u>	<u>6.253.296</u>
Omschrijving	2012 realisatie	2013 raming	2014 raming																																		
Onroerende zaakbelasting	2.494.286	2.502.000	2.610.000																																		
Afvalstoffenheffing	1.548.582	1.494.576	1.446.891																																		
Rioolheffing	1.581.911	1.524.914	1.501.324																																		
Toeristenbelasting	40.331	41.500	41.500																																		
Forensenbelasting	0		0																																		
Begrafenisrechten	350		0																																		
Leges	729.196	603.225	653.581																																		
	<u>6.394.656</u>	<u>6.166.215</u>	<u>6.253.296</u>																																		
Onroerende zaakbelasting	Conform de perspectiefwissel wordt er voor het jaar 2014 naast de reguliere opbrengststijging van 1,5% rekening gehouden met een extra omzetstijging van 2 %.																																				
Afvalstoffen-heffing	De kosten van de afvalinzameling en -verwerking worden in rekening gebracht doormiddel van de afvalstoffenheffing. Deze kosten zijn inclusief BTW. Gemeente Slochteren kent als tariefdifferentiatie een één- en meerpersoonstarief. Op de volgende treft een overzicht aan van de uitgaven en de inkomsten met betrekking tot afval. <table><tr><th>AFVALSTOFFENHEFFING</th><th>2014</th></tr><tr><td>Overige goederen en diensten</td><td>850.479</td></tr><tr><td>BTW</td><td>161.590</td></tr><tr><td>Kapitaallasten</td><td>24.659</td></tr><tr><td>Organisatiekosten</td><td>473.713</td></tr><tr><td>Kwijtschelding</td><td>33.000</td></tr><tr><td>TOTALE LASTEN</td><td>1.543.441</td></tr><tr><td>inzet reserve afvalstoffenheffing</td><td>4.500</td></tr><tr><td>Vergoeding verrichte diensten</td><td>86.350</td></tr><tr><td>Afvalstoffenheffing</td><td>1.452.591</td></tr><tr><td>TOTALE BATEN</td><td>1.543.441</td></tr></table>	AFVALSTOFFENHEFFING	2014	Overige goederen en diensten	850.479	BTW	161.590	Kapitaallasten	24.659	Organisatiekosten	473.713	Kwijtschelding	33.000	TOTALE LASTEN	1.543.441	inzet reserve afvalstoffenheffing	4.500	Vergoeding verrichte diensten	86.350	Afvalstoffenheffing	1.452.591	TOTALE BATEN	1.543.441														
AFVALSTOFFENHEFFING	2014																																				
Overige goederen en diensten	850.479																																				
BTW	161.590																																				
Kapitaallasten	24.659																																				
Organisatiekosten	473.713																																				
Kwijtschelding	33.000																																				
TOTALE LASTEN	1.543.441																																				
inzet reserve afvalstoffenheffing	4.500																																				
Vergoeding verrichte diensten	86.350																																				
Afvalstoffenheffing	1.452.591																																				
TOTALE BATEN	1.543.441																																				

Rioolheffing

Gemeente Slochteren heft de rioolheffing van de eigenaar van het object. Het tarief is een vast bedrag per direct of indirecte aansluiting op het gemeentelijke riool of een door de gemeente beschikbaar gestelde IBA. De opbrengst dient ter dekking van de kosten van de afvoer van afvalwater, hemelwater en het in stand houden van het gemeentelijke rioleringsstelsel.

Om het tarief voor 2014 op hetzelfde niveau te houden wordt er € 9.854 onttrokken uit de egalisatiereserve riool.

Hieronder treft u de uitgaven en inkomsten aan met betrekking tot rioolheffing:

RIOOLHEFFING	2014
Energie	60.300
Overige goederen en diensten	283.450
BTW	53.770
Kapitaallasten	851.016
Organisatiekosten	301.243
TOTALE LASTEN	1.549.779
Egalisatiereserve riool	9.854
Vergoeding verrichte diensten	1.500
Rioolheffing	1.538.425
TOTALE BATEN	1.549.779

Leges

Met het oog op overzichtelijkheid zijn gelijksoortige diensten gegroepeerd in een vijftal hoofdgroepen namelijk: burgerlijke stand, bouw gerelateerde vergunningen, reisdocumenten, rijbewijzen en overige loketfuncties.

Onderdeel	2012 realisatie	2013 raming	2014 raming
Burgerlijke stand	39.417	60.000	49.000
Bouw gerelateerde vergunningen	459.085	398.531	441.031
Reisdocumenten	140.657	60.000	60.000
Rijbewijzen	45.672	46.000	46.000
Overige loketfuncties	44.365	38.694	57.550
	729.196	603.225	653.581

Tarieven

In de onderstaand overzicht zijn de afzonderlijke tarieven van de diverse belastingen opgenomen van 2012 tot en met 2014 weergegeven.

Omschrijving	Tarief 2012	Tarief 2013	Tarief 2014	Stijgings%
Onroerende zaakbelastingen:			N.n.b. is afhankelijk van de waardeontwikkeling	In de begroting is rekening gehouden met een omzetstijging van 3,5%
- ozb eigenaren woning	0,1121%	0,1210%		
- ozb eigenaren niet-woning	0,1542%	0,1598%		
- ozb gebruiker niet-woning	0,1243%	0,1288%		
Afvalstoffenheffing:				
- éénpersoonshuishouden	€ 222,06	€ 210,00	€ 205,00	-/- 2,3 %
- meerpersoonshuishouden	€ 245,95	€ 233,00	€ 228,00	-/- 2,1%
Rioolheffing	€ 238,75	€ 229,00	€ 229,00	0 %
Gemeentelijke IBA's	€ 158,75	€ 149,00	€ 149,00	0 %

Paragraaf 8	Bestuur
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	De paragraaf bestuur is niet verplicht in het kader van het BBV. Deze paragraaf beschrijft de relevante ontwikkelingen in de uitvoering van het lokaal bestuur. Daarbij gaat het om het samenspel tussen samenleving, raad, college en organisatie. Hoe werken we samen aan de kwaliteit van de lokale gemeenschap, vanuit de verschillende rollen en verantwoordelijkheden? Daarmee hebben we het ook over de bestuursstijl.
Bestuursstijl	Vanuit de toekomstvisie kiezen we voor vertrouwen als leidend principe in de relatie tussen overheid en samenleving. Van de inwoners vragen we dat ze verantwoordelijkheid nemen, voor hun medeburgers en voor zichzelf. Daarbij past dat het lokaal bestuur de inwoners ook de ruimte geeft om zelf te bepalen hoe ze die verantwoordelijkheid willen invullen. Dat is een eerlijke deal. Zowel bestuur als organisatie zullen zich steeds af moeten vragen of ze maximaal ruimte bieden, of het met minder regels toe kan. We zullen uitdrukkelijk aandacht moeten besteden aan de cultuuromslag die dat vraagt, zowel bij ons zelf, bij bestuur en organisatie, als bij de inwoners.
Prioriteiten 2014	In 2014 zijn er twee onderwerpen die nadrukkelijk een stempel drukken op de bestuurlijke agenda: _ De verkiezingen voor de gemeenteraad _ De provinciale herindeling op basis van het rapport Grenzeloos Gunnen
Gemeenteraads-verkiezingen	19 maart 2014 zijn de verkiezingen voor de gemeenteraad. Vanuit de driehoek (burgemeester, griffier, secretaris) hebben we aan raad en college een 'spoorboekje' aangeboden met alle relevante data en activiteiten voor en na de verkiezingen. Meteen na de verkiezingsuitslag bieden we de leden van de nieuwe raad een overdrachtsdocument aan. Hierin beschrijven we de stand van zaken op dat moment: wat is wel en niet gerealiseerd, wat is klaar en wat nog niet. Ook worden relevante trends en ontwikkelingen, zoals rijksbeleid en financieel perspectief zo goed mogelijk in beeld gebracht. Met de huidige raad en college zal er eind 2013 een conferentie over de planning en controlcyclus zijn gehouden. De opbrengsten hiervan kunnen input zijn bij voorbeeld voor de indeling van de programmabegroting in de nieuwe raadsperiode. De nieuwe raadsleden bieden we vanzelfsprekend een gedegen inwerkprogramma aan. Dit inwerkprogramma gaat inhoudelijk in op de verschillende beleidsterreinen en zal daarnaast aandacht besteden aan het werk van het raadslid en de instrumenten die de raad ter beschikking staan.
Herindeling	Onze verwachting is dat het overgrote deel van de gemeenteraden in Groningen nog in 2013 een besluit zal nemen over de gemeentelijke herindeling. Als duidelijk geworden is met welke partners we een nieuwe gemeente gaan vormen, kunnen we starten met de voorbereidingen voor de daadwerkelijke herindeling. Dat begint met het tot stand brengen van een gezamenlijke visie op de nieuwe gemeente. In die integrale toekomstvisie geven we aan wat de kansen en bedreigingen zijn en hoe de nieuwe gemeente gewenste ontwikkelingen kan faciliteren, in het ruimtelijke en in het sociale domein. Vooral van belang is de visie op de relatie tussen inwoners en overheid. Hoe geven we ruimte aan de kernen en de mensen die daar wonen om zelf zo veel mogelijk verantwoordelijkheid te nemen voor hun dorp of wijk. De balans tussen die twee bewegingen wordt van groot belang., Enerzijds grootschaligheid in bestuur, organisatie en dienstverlening. Anderzijds meer ruimte en verantwoordelijkheid voor inwoners, dorpen, dorps- en buurtverenigingen. De ervaring die we hiermee hebben opgedaan in de gemeente Slochteren willen we graag inbrengen in de nieuwe gemeente. Vanuit deze integrale toekomstvisie voor de nieuwe gemeente kunnen we vorm geven aan de nieuwe gemeente: hoe gaan we het beleid voor de nieuwe gemeente vast op elkaar afstemmen, hoe gaan we de dienstverlening vorm geven, hoe gaat de nieuwe organisatie er uit zien, hoe kunnen we de bestuurlijke organisatie van de nieuwe gemeente zo goed mogelijk voorbereiden. Dit herindelingsproces gaat in de komende raadsperiode veel tijd en inzet vragen, naast het afbouwen en overdragen van zaken van de oude naar de nieuwe gemeente. En dit terwijl de dienstverlening in de huidige gemeenten ook gewoon doorgaat, want dat is wat de inwoners ook mogen verwachten.

Paragraaf 9	Interbestuurlijk Toezicht
Inleiding	Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. Volgens de Memorie van Toelichting is deze wet in het leven geroepen om het interbestuurlijk toezicht te vereenvoudigen en meer uit te gaan van onderling vertrouwen tussen de toezichthouder (lees: provincie Groningen) en de onder toezicht gestelde (lees: gemeente Slochteren). Dit is in de provincie Groningen gebaseerd op de volgende uitgangspunten: Het provinciaal toezicht kan alleen betrekking hebben op de uitvoering van de wettelijke taken. Toezicht heeft geen betrekking op het politiek (on)gewenst handelen van de gemeente. De provincie zou niet meer moeten willen weten dan dat de gemeenteraad behoort te weten. Het houden van toezicht houdt niet in het werk van elkaar over te doen. Het toezicht dient risico gestuurd vorm gegeven te worden, waarbij de aandacht vooral gefocust zal zijn op de grootste risico's (ernst maal gevolg) welke gebaseerd zijn op risicoanalyses en ervaringen. In geval van medebewindstaken gaat provincie uit van een adequate taakuitoefening door het college van burgemeester en wethouders en de controle daarop vanuit de gemeenteraad. Het resultaat van bovenstaande uitgangspunten is dat de benodigde toezichtinformatie in principe te vinden is in de horizontale verantwoording. Het accent ligt op de volgende gebieden, te weten financiën, huisvesting statushouders, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo), Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro), archief, monumenten en archeologie.
Wat gaat goed	Uit de rapportage in de jaarrekening over 2012 blijkt dat we op de volgende terreinen goed hebben gescoord: Financiën Wabo Huisvesting statushouders Op deze terreinen verwachten we ook in 2014 een goed te scoren zonder dat daar verdere maatregelen voor nodig zijn. Dit geldt ook voor het terrein van monumenten en archeologie. Hierover zullen we daarom niets melden in deze begroting. We melden alleen de eventuele verbeteracties.
Wat kan beter	Uit de rapportage over 2012 blijkt dat we op de volgende terreinen (nog) geen 'goed' hebben gescoord: Wro archief Ruimtelijke Ordening Waaraan moet de gemeente voldoen? Het interbestuurlijk toezicht op het terrein van de ruimtelijke ordening gaat nadrukkelijk niet over het toezicht op de naleving van de provinciale omgevingsverordening. Hier wordt niet (achteraf) op toegezien in het kader van het IBT, maar via de provinciale toezichtmogelijkheden op grond van de Wro en het Bro (overleg, zienswijze, reactieve aanwijzing of beroep) Bestemmingsplan en beheersverordening: Voor het gehele grondgebied gelden actuele en aangepaste plannen/verordeningen en gelijktijdig met de jaarrekening is het jaarverslag uitvoering Wro-taken aan de raad aangeboden en aan G S gestuurd; Toezicht en handhaving: - voor 1 januari is het jaarlijkse programma voor toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd. - gelijktijdig met de jaarrekening is het jaarverslag toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd; Wat zijn onze verbeterpunten?

Wij hebben het meeste goed op orde. We voldoen alleen nog niet aan de eis om voor het gehele grondgebied actuele en geldende bestemmingsplannen te hebben.

In 2014 zullen de laatste bestemmingsplannen in Meerstad en Slochteren kern in procedure worden gebracht. Hiermee is naar verwachting eind 2014 het volledige bestemmingsplanbestand jonger dan 10 jaar, waarmee we ons dan de score goed kunnen geven. Omdat er geen gevaarlijke situaties of een slechte ruimtelijke ordening ontstaan kunnen we ons deze speling permitteren.

Archief

Waaraan moet de gemeente voldoen?

- 1) er is een werkend kwaliteitssysteem voor het beheer van archiefbescheiden
- 2) archiefbescheiden worden in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht
- 3) archiefbescheiden worden tijdig vernietigd of overgebracht/openbaar gemaakt
- 4) er is een duurzame en adequate beheer- en bewaaromgeving.

Wat zijn onze verbeterpunten?

We voldoen alleen nog niet geheel aan het criterium van een werkend kwaliteitssysteem voor het beheer van archiefbescheiden. Hierin worden de volgende verbeteracties opgepakt.

De gemeente Slochteren gaat verder met het zaakgericht werken. Medio oktober 2013 zal In Proces 2.0 worden ingevoerd. Een aantal ontwikkelingen zullen pas opgepakt worden zodra duidelijk is met welke gemeenten we verder gaan (herindeling). Het gaat hierbij om het verder inrichten van de zaaktypen en het digitaal archiveren. Het is namelijk op dit moment niet aan te bevelen om dit nu op te pakken terwijl we weten dat de herindeling eraan komt. De vraag is daarom of we hier in 2014 nog stappen voor gaan zetten. De overige eisen hebben wij goed op orde.

Hoofdstuk 4**Budgetautorisatie****Budgetautorisatie**

Op bijgaande overzicht treft u de budgetten per begrotingsprogramma aan. Elk programma is onderverdeeld naar de lasten en baten. Het overzicht toont de bedragen die de raad per programma beschikbaar stelt aan het college. Het college is per programma geautoriseerd om de bedragen te besteden. De bestuursrapportage en de jaarrekening zullen gebaseerd zijn op de geautoriseerde bedragen per programma.

Omschrijving	BEGROTING 2014		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1			
Veiligheid	1.340.455	15.000	-1.325.455
Programma 2			
Openbaar onderwijs	30.977	12.500	-18.477
Programma 3			
Gemeenschapsvoorziening	3.962.377	1.190.814	-2.771.563
Programma 4			
Maatschappelijke activering	4.837.521	251.500	-4.586.021
Programma 5			
Werk en Inkomen	6.476.889	5.302.821	-1.174.068
Programma 6			
Beheer en openbare ruimte	19.848.969	15.635.998	-4.212.971
Programma 7			
Ruimtelijke ontwikkeling	4.774.212	2.891.757	-1.882.455
Programma 8 (excl. reserves)			
Algemene dekkingsmiddelen	3.088.696	18.717.876	15.629.180
Meerjarenperspectief			
Resultaat VOOR bestemming	44.360.096	44.018.266	-341.830
Programma 8 (reserves)			
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves	540.359	1.442.653	902.294
Resultaat NA bestemming	44.900.455	45.460.919	560.464

Rekening houdende met het meerjarenperspectief 2014 – 2017 ziet het resultaat van de (meerjaren)begroting 2014 – 2017 er als volgt uit:

Meerjarenperspectief 2014 - 2017				
Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Resultaat beheersbegroting 2014 voordeel	560.464	560.464	560.464	560.464
Totaal vervangingsinvesteringen 2014 - 2017	-138.000	-241.877	-335.858	-353.658
Totaal overige ontwikkelingen 2014 - 2017	-684.424	-1.444.994	-1.419.924	-1.234.770
Kostenstijging	-261.960	-1.126.407	-1.195.318	-1.027.964
<i>Overige 'inkomsten'</i>				
Vrijval kapitaallasten	0	250.000	500.000	750.000
Perspectiefwissel	775.850	1.091.150	1.091.150	1.091.150
Financiële opgave	-322.000	-346.000	-326.000	-575.000
	453.850	995.150	1.265.150	1.266.150
	191.890	-131.257	69.832	238.186

Het resultaat na bestemming zal, overeenkomstig de meerjarenbegroting 2014 -2017, worden toegevoegd aan of uit de saldireserve worden opgenomen.

Het resultaat van de beheersbegroting 2014 heeft de volgende lasten en baten per product.

Product	Lasten	Baten	Saldo
26. brandweer	1.035.609	15.000	1.020.609
27. veiligheid	304.846	0	304.846
TOTAAL programma 1	1.340.455	15.000	1.325.455
14. openbaar onderwijs	30.977	12.500	18.477
TOTAAL programma 2	30.977	12.500	18.477
11. kinderen	385.172	105.800	279.372
13. lokaal onderwijs	1.795.307	93.100	1.702.207
22. sport	851.848	190.502	661.346
23. Multifunctionele centra	930.050	801.412	128.638
TOTAAL programma 3	3.962.377	1.190.814	2.771.563
7. opvang nieuwkomers	130.293	0	130.293
8. individuele voorzieningen	1.809.718	170.000	1.639.718
9. gezondheidszorg	362.530	0	362.530
10. jeugd	575.970	10.800	565.170
12. algemene voorzieningen	386.186	0	386.186
24. recreatie en toerisme	130.519	500	130.019
25. kunst en cultuur	746.912	70.200	676.712
30 informatie en advies	154.866	0	154.866
31. leefbaarheid	259.312	0	259.312
32. mantelzorg en vrijwilligers	102.953	0	102.953
33. financiële ondersteuning	178.262	0	178.262
TOTAAL programma 4	4.837.521	251.500	4.586.021
4. inkomen	4.059.781	3.240.900	818.881
5. werk	2.213.419	2.047.000	166.419
6. economische zaken	203.689	14.921	188.768
TOTAAL programma 5	6.476.889	5.302.821	1.174.068
15. groenbeheer	1.136.481	20.389	1.116.092
16. infrastructuur	2.596.955	15.410	2.581.545
17. afval	1.497.702	1.538.941	-41.239
18. riool en openbare hygiëne	1.666.417	1.542.925	123.492
19 milieu	436.531	3.450	433.081
41. Groenbeheer HS	2.912.969	2.912.969	0
42. Infrastructuur HS	2.187.902	2.187.902	0
43. Afval HS	3.598.976	3.598.976	0
44. Riool en openbare hygiëne HS	3.815.036	3.815.036	0
TOTAAL programma 6	19.848.969	15.635.998	4.212.971
20. bouwen en wonen	758.293	471.595	286.698
21 ruimtelijke plannen	4.015.919	2.420.162	1.595.757
TOTAAL programma 7	4.774.212	2.891.757	1.882.455
1. bestuursorganen raad	249.821	0	249.821
2. bestuursorganen college	1.187.368	7.060	1.180.308
3. bevolking	832.593	254.200	578.393
28 financiering en algemene dekkingsmiddelen.	818.914	18.456.616	-17.637.702
50 beschikking reserves	540.359	1.442.653	-902.294
TOTAAL programma 8	3.629.055	20.160.529	-16.531.474
TOTAAL	44.900.455	45.460.919	-560.464

Kerngegevens 2014

	begroting 2014	begroting 2013	rekening 2012
A. Sociale structuur			
Aantal inwoners waarvan:	15.623	15.613	15.621
Van 0 - 3 jaar	641	640	649
Van 4 - 16 jaar	2.651	2.650	2.600
Van 17 - 64 jaar	9.904	9.905	9.811
Van 65 jaar en ouder	2.427	2.418	2.561
Aantal cliënten in de Wet werk en bijstand (WIJ, BBZ, IOAW en IOAZ)	237	202	198
B. Fysieke structuur			
Oppervlakte gemeente waarvan:	15.877	15.877	15.877
Binnenwater	830	737	737
Aantal woonruimten waarvan: *	6.727	6.693	6.662
woningen	6.413	6.379	6.348
recreatiewoningen	140	140	140
bijzondere woongebouwen	174	174	174
Lengte in m1 van de gemeentelijke wegen:	276.000	276.000	276.000
Lengte waterwegen	38.980	38.980	38.980
Aantal ha openbaar groen waarvan:	131	131	131
Wijkgroen	34	34	34
Speelterreinen	5	5	5
Buitengebieden	70	70	70
Bermen	140	140	140
Sportvelden	20	20	20
Begraafplaatsen	1	1	1
Scholen	1	1	1
Aantal bomen	17.200	17.200	17.200
C. Financiële structuur (in bedragen per inwoner)			
Aantal inwoners	15.623	15.613	15.621
Gewone uitgaven	2.882	2.168	2.040
Kapitaaluitgaven	324	336	306
Opbrengst OZB	167	160	160
Algemene uitkering gemeentefonds	928	885	920
Vaste schuld per 31-12	2.056	2.273	2.272
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	3.648	3.913	3.464
Eigen financieringsmiddelen	1.260	1.223	1.253

* Het aantal woonruimten is gebaseerd op cijfers van het CBS. Deze cijfers worden gehanteerd door het Ministerie van Financiën bij de berekening van de algemene uitkering

Meerjarenperspectief 2014 - 2017				
Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Resultaat beheersbegroting 2014 voordeel	560.464	560.464	560.464	560.464
Totaal vervangingsinvesteringen 2014 - 2017	-138.000	-241.877	-335.858	-353.658
Totaal overige ontwikkelingen 2014 - 2017	-684.424	-1.444.994	-1.419.924	-1.234.770
Kostenstijging	-261.960	-1.126.407	-1.195.318	-1.027.964
<i>Overige 'inkomsten'</i>				
Vrijval kapitaallasten	0	250.000	500.000	750.000
Perspectiefwissel	775.850	1.091.150	1.091.150	1.091.150
Financiële opgave	-322.000	-346.000	-326.000	-575.000
	453.850	995.150	1.265.150	1.266.150
	191.890	-131.257	69.832	238.186
Meerjarenperspectief 2014 - 2017				
Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Resultaat beheersbegroting 2014 voordeel	560.464	560.464	560.464	560.464
Perspectiefwissel	775.850	1.091.150	1.091.150	1.091.150
Financiële opgave	-322.000	-346.000	-326.000	-575.000
Vrijval kapitaallasten	0	250.000	500.000	750.000
Meerjarenraming: structureel	-452.100	-655.787	-708.348	-739.428
	562.214	899.827	1.117.266	1.087.186
Meerjarenraming: incidenteel	-370.324	-1.031.084	-1.047.434	-849.000
	-370.324	-1.031.084	-1.047.434	-849.000
	191.890	-131.257	69.832	238.186

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017													
rentepercentage 4%	Omschrijving		bedrag	Incidenteel	Incidenteel	Incidenteel	Incidenteel	afshr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten			
	Structureel/	Incidenteel								2014	2015	2016	2017
	0,04		investering	2014	2015	2016	2017						
Programma 1													
Crisismanagement		S								2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal vervangingsinvesteringen										2.000	2.000	2.000	2.000
Regionalisering brandweer		S								105.000	110.000	84.000	60.000
Totaal overige ontwikkelingen				0	0	0	0			105.000	110.000	84.000	60.000
Totaal Veiligheid				0	0	0	0			107.000	112.000	86.000	62.000
PERSPECTIEFWISSEL										-2.000	-32.000	-32.000	-32.000
TOTAAL PROGRAMMA 1													
				0	0	0	0			105.000	80.000	54.000	30.000

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017												
rentepercentage 4%	Omschrijving Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investering	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afshr. termijn	bedrag afshr.	Jaarlasten			
									2014	2015	2016	2017
Programma 2												
Totaal vervangingsinvesteringen									0	0	0	0
Totaal overige ontwikkelingen			0	0	0	0			0	0	0	0
Totaal Openbaar onderwijs			0	0	0	0			0	0	0	0
PERSPECTIEWISSEL									0	0	0	0
TOTAAL PROGRAMMA 2												
			0	0	0	0			0	0	0	0

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017												
rentepercentage 4%	Omschrijving Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investerings	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten			
									2014	2015	2016	2017
Programma 3												
Lokaal Maatwerk	S	1.300.000					40	32.500	u	84.500	83.200	81.900
Duurswoldhal:												
- schilderwerk	S	13.250					5	2.650		u	3.180	3.074
- schilderwerk	S	14.600					5	2.920			u	3.504
- kozijnen	S	40.750					10	4.075			u	5.705
- sportvloer	S	90.500					10	9.050	u	12.670	12.308	11.946
- vouwwanden	S	12.000					10	1.200	u	1.680	1.632	1.584
Turnhal, sportvloer	S	29.500					10	2.950				u
Turnhal, inrichting gymzaal	S	16.000					10	1.600				u
Turnhal, verv. CV-ketels	S	25.000					10	2.500		u	3.500	3.400
Springbok:												
- schilderwerk	S	10.250					5	2.050	u	2.460	2.378	2.296
MFC de Borgstee:												
- schilderwerk	S	15.000					5	3.000		u	3.600	3.480
- schilderwerk	S	20.000					5	4.000			u	4.800
- schilderwerk	S	20.000					5	4.000				u
- buitenmuren repareren	S	47.000					10	4.700				u
- linoleum repareren	I		6.000						6.000			
MFC de Ruitenvelder:												
- schilderwerk	S	10.500					5	2.100			u	2.520
- aanpassing installaties	I		10.000						10.000			
Totaal vervangingsinvesteringen			16.000	0	0	0			16.000	101.310	109.798	124.209

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017												
rentepercentage 4%	Omschrijving		Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	Jaarlasten		2014	2015	2016	2017
	0,04	Structureel/ Incidenteel					afschr. termijn	bedrag afschr.				
Voorzieningenbeleid		I	20.000						20.000			
Tijdelijke schoolvoorziening Meerstad		I	251.824	309.084	309.084				251.824	309.084	309.084	
Huurinkomsten SKSG		I	-15.000	-23.000	-23.000				-15.000	-23.000	-23.000	
Gymnastiekvervoer		I	11.000	11.000	11.000	11.000			11.000	11.000	11.000	
Totaal overige ontwikkelingen			267.824	297.084	297.084	11.000			267.824	297.084	297.084	0
Totaal Onderhoud gemeenschapsvoorzieningen			283.824	297.084	297.084	11.000			283.824	398.394	406.882	124.209
Financiële opgave Brede school Meerstad S 4.320.000 40 108.000 280.000												
PERSPECTIEWISSEL 0 -17500 -17500 -17500												
TOTAAL PROGRAMMA 3			283.824	297.084	297.084	11.000			283.824	380.894	389.382	386.709

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017												
rentepercentage 4%	Omschrijving Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investering	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten			
									2014	2015	2016	2017
Programma 4												
Totaal vervangingsinvesteringen									0	0	0	0
WMO	S								14.000	14.000	14.000	14.000
Vitaal Platteland	S								35.000	35.000	35.000	35.000
Herschikking bestaande budgetten	S								-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
AWBZ-begeleiding en jeugdzorg	S								75.000	75.000	75.000	75.000
Decentralisatie budgetten awbz	S								-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Preventief jeugdbeleid	S								50.000	50.000	50.000	50.000
Decentralisatie budgetten jeugdzorg	S								-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Totaal overige ontwikkelingen			0	0	0	0			14.000	14.000	14.000	14.000
Totaal Maatschappelijke activering			0	0	0	0			14.000	14.000	14.000	14.000
PERSPECTIEWISSEL									-10.000	-102.800	-102.800	-102.800
TOTAAL PROGRAMMA 4			0	0	0	0			4.000	-88.800	-88.800	-88.800

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017													
rentepercentage 4%		Omschrijving	bedrag	Incidenteel	Incidenteel	Incidenteel	Incidenteel	afschr.	bedrag	Jaarlasten			
0,04		Structureel/ Incidenteel	investering	2014	2015	2016	2017	termijn	afschr.	2014	2015	2016	2017
Programma 5													
Totaal vervangingsinvesteringen										0	0	0	0
Buig (max. 10% eigen risico)		S								190.000	190.000	190.000	190.000
Werkgeversteam		S								50.000	50.000	50.000	50.000
Herschikking budgetten		S								-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
GR BWR		I		44.000	66.000	99.000				44.000			
Totaal overige ontwikkelingen				44.000	66.000	99.000	0			234.000	190.000	190.000	190.000
Totaal Werk en Inkomen				44.000	66.000	99.000	0			234.000	190.000	190.000	190.000
Financiële opgave WSW/BWR										67.000	111.000	111.000	100.000
PERSPECTIEFWISSEL										0	0	0	0
TOTAAL PROGRAMMA 5				44.000	66.000	99.000	0			301.000	301.000	301.000	290.000

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017														
rentepercentage 4%			Omschrijving							Jaarlasten				
0,04			Structureel/ Incidenteel	bedrag investerings	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	2014	2015	2016	2017
Programma 6														
Uitvoering beleidsplan openbare verlichting														
Schijf 2014 uitbreiding en vervanging			S	75.000					32	2.344	u	5.344	5.250	5.156
Schijf 2015			S	75.000					32	2.344		u	5.344	5.250
Schijf 2016			S	75.000					32	2.344			u	5.344
Schijf 2017			S	75.000					32	2.344				u
Riool (vGRP):														
Viskenijlaan			S	40.887					40	Annuiteit	u	2.066	2.066	2.066
Viskenijstraat			S	140.000					40	Annuiteit	u	7.073	7.073	7.073
Schoollaan, Siddeburen			S	32.773					40	Annuiteit	u	1.656	1.656	1.656
H.G. Borgesiusstraat			S	200.000					40	Annuiteit	u	10.105	10.105	10.105
Poststraat			S	77.269					40	Annuiteit	u	3.904	3.904	3.904
Molenlaan			S	125.506					40	Annuiteit		u	6.341	6.341
Singeldwarsstraat			S	19.766					40	Annuiteit		u	999	999
Singellaan			S	147.834					40	Annuiteit		u	7.469	7.469
Vloedweg			S	98.243					40	Annuiteit		u	4.964	4.964
Lougpadje			S	102.416					40	Annuiteit			u	5.174
Graauwedijk			S	124.018					40	Annuiteit			u	6.266
Middenstraat			S	68.820					40	Annuiteit			u	3.477
Costerijweg			S	102.507					40	Annuiteit				
Kerklaan, Siddeburen			S	133.381					40	Annuiteit				
Regenwaterstructuur wettelijk 2014			S	330.000					40	Annuiteit	u	16.673	16.673	16.673
Regenwaterstructuur wettelijk 2015			S	330.000					40	Annuiteit		u	16.673	16.673
Regenwaterstructuur wettelijk 2016			S	330.000					40	Annuiteit			u	16.673
Regenwaterstructuur wettelijk 2017			S	330.000					40	Annuiteit				
Regenwaterstructuur win-win 2014			S	90.000					40	Annuiteit	u	4.547	4.547	4.547
Regenwaterstructuur win-win 2015			S	90.000					40	Annuiteit		u	4.547	4.547
Regenwaterstructuur win-win 2016			S	90.000					40	Annuiteit			u	4.547
Regenwaterstructuur win-win 2017			S	90.000					40	Annuiteit				
Vervanging persleiding 2014			S	10.000					40	Annuiteit	u	505	505	505
Vervanging persleiding 2015			S	10.000					40	Annuiteit		u	505	505
Vervanging persleiding 2016			S	10.000					40	Annuiteit			u	505
Vervanging persleiding 2017			S	10.000					40	Annuiteit				
Rioolheffing			S									-46.529	-88.026	-124.668
Totaal vervangingsinvesteringen											0	5.344	10.594	15.750

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017													
rentepercentage 4%	Omschrijving Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investering	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten				
									2014	2015	2016	2017	
Regionale UitvoeringsDienst (RUD)	S								94.100	100.600	102.600	102.600	
Reconstructie weg Slochterdiep 50% *)	S	p.m.							p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Onderhoud Gasmolecuul	S								12.000	12.000	12.000	12.000	
IBA's meerstad	S	487.500					40	Annuiteit	u	24.630	24.630	24.630	
Rioolheffing	S									-24.630	-24.630	-24.630	
SLOK-regeling	S								20.000	20.000	20.000	20.000	
Sport													
2 Schrobmachines	S	14.000					8	1.750	u	2.310	2.240	2.170	
Totaal overige ontwikkelingen			0	0	0	0			126.100	134.910	136.840	136.770	
Totaal beheer openbare ruimte			0	0	0	0			126.100	140.254	147.434	152.520	
PERSPECTIEWISSEL									-154.500	-202.500	-202.500	-202.500	
TOTAAL PROGRAMMA 6			0	0	0	0			-28.400	-62.246	-55.066	-49.980	

*) in verband met het overleg met het Waterschap wat nog plaats vind is het 2^e deel van deze investering op p.m. gezet

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017													
rentepercentage 4%	Omschrijving Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investering	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afshr. termijn	bedrag afshr.	Jaarlasten				
									2014	2015	2016	2017	
Programma 7													
Totaal vervangingsinvesteringen									0	0	0	0	
Weerterij I			-22.500	-45.000					-22.500	-45.000			
Totaal overige ontwikkelingen			-22.500	-45.000	0	0			-22.500	-45.000	0	0	
Totaal ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting			-22.500	-45.000	0	0			-22.500	-45.000	0	0	
PERSPECTIEWISSEL									-30.000	-87.000	-87.000	-87.000	
TOTAAL PROGRAMMA 7			-22.500	-45.000	0	0			-52.500	-132.000	-87.000	-87.000	

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017												
rentepercentage 4%	Omschrijving		Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten			
	Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investering							2014	2015	2016	2017
Programma 8												
Totaal vervangingsinvesteringen									0	0	0	0
Verkiezingen	I		20000	10000					20.000	10.000		
Gemeentefonds (Meicircl. 2013)	I									779.000	733.000	859.000
Toename OZB (1,5 %)	S								-40.000	-50.000	-60.000	-70.000
Meerstad: toename OZB	S								-20.000	-25.000	-30.000	-35.000
afbouw reserve grote projecten	S									30.000	55.000	80.000
Totaal overige ontwikkelingen			20000	10000	0	0			-40.000	744.000	698.000	834.000
Totaal Lokale lasten en algemene dekkingsmiddelen			20000	10000	0	0			-40.000	744.000	698.000	834.000
Financiële opgave Stelpost Algemene Uitkering									135.000	135.000	135.000	135.000
PERSPECTIEFWISSEL									-104.400	-164.400	-164.400	-164.400
TOTAAL PROGRAMMA 8			20000	10000	0	0			-9.400	714.600	668.600	804.600

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017														
rentepercentage 4%			Omschrijving Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investering	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten			
											2014	2015	2016	2017
Kostenplaatsen														
<u>Gebouwenbeheer</u>														
Gemeentehuis, Hoofdweg 10a:														
zonwering vernieuwen			S	20.000					10	2.000		u	2.800	2.720
dakopening lichtkoepels vernieuwen			I				8.000						8.000	
schilderwerk			S	31.800					5	6.360	u	7.632	7.378	7.124
schilderwerk			S	20.500					5	4.100		u	4.920	4.756
schilderwerk			I				6.750						6.750	
Dependance Hoofdweg 1 II:														
flexibele vouwwanden vernieuwen			I				2.600						2.600	
sauswerk			S	15.500					5	3.100		u	3.720	3.596
vloeren/tapijt vernieuwen			S	14.100					5	2.820		u	3.384	3.271
schilderwerk			S	12.500					5	2.500		u	3.000	2.900
installaties vernieuwen			S	50.500					10	5.050			u	7.070
Gemeentewerf:														
schilderwerk			S	11.150					5	2.230	u	2.676	2.587	2.498
gevelbekledig nieuwe vernislaag			S	28.250					10	2.825	u	3.955	3.842	3.729
installaties			I	10.000			10.000						10.000	
<u>Automatisering</u>														
Vervanging I-series, migratie naar Windows-S			S	100.000					5	20.000	u	24.000	23.200	22.400
Zelf regelen voor uitwijk voor de I-series			I			-10.000	-10.000					-10.000	-10.000	-10.000
<u>Informatisering</u>														
E-herkenning			I		15.000						15.000			
Onderwijsapplicatie			I		30.000						30.000			
Onderhoud onderwijsapplicatie			S									3.000	3.000	3.000
Ontwikkelingen KCS-Portaal			S								15.000	15.000	15.000	15.000
<u>Personeel en organisatie</u>														
Salarisstijgingen			S								60.000	60.000	60.000	60.000

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017														
rentepercentage 4%			Omschrijving Structureel/ bedrag 0,04 Incidenteel investering	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten				
										2014	2015	2016	2017	
Tractie														
Kst.verv.tractiemiddelen (zie vlgnd blad)			S							0	26.960	63.285	83.635	
Kst.verv.tractiemiddelen (zie vlgnd blad)			I							0	0	0	0	
Totaal vervangingsinvesteringen										120.000	133.223	213.466	211.699	
Totaal overige ontwikkelingen				0 0 0 0						0	0	0	0	
Totaal Kostenplaatsen				0 0 0 0						120.000	133.223	213.466	211.699	
Financiële opgave Implementatie Antwoord (KCC en digitale dienstverlening)											120.000	100.000	80.000	60.000
PERSPECTIEWISSEL										-474.950	-484.950	-484.950	-484.950	
TOTAAL KOSTENPLAATSEN				0 0 0 0						-234.950	-251.727	-191.484	-213.251	

MEERJARENBEGROTING 2014 - 2017												
rentepercentage 4%	Omschrijving Structureel/ 0,04 Incidenteel	bedrag investering	Incidenteel 2014	Incidenteel 2015	Incidenteel 2016	Incidenteel 2017	afschr. termijn	bedrag afschr.	Jaarlasten			
									2014	2015	2016	2017
Tractie												
Renault Kango (75LR-RL)	S	15.000					8	1.875	u	2.475	2.400	2.325
Ranger (11-VTX-6)	S	50.000					8	6.250			u	8.250
Vivaro (50-BX-SZ)	S	32.000					8	4.000	u	5.280	5.120	4.960
Opel Combo (89-ZR-VT)	S	25.000					8	3.125			u	4.125
Ford Transit (05-VVL-9) incl. kraan	S	40.000					8	5.000			u	6.600
Peugot Expert (64-VBK-9)	S	32.000					8	4.000	u	5.280	5.120	4.960
Daf zijlader (BT-PV-54)	S	225.000					8	28.125			u	37.125
afvalstoffenheffing Zijlader	S											-37.125
Opzetstrooier tbv Ranger	S	20.000					8	2.500			u	3.300
Inventaris Groen												
Circelmaaier John Deere	S	60.000					8	7.500	u	9.900	9.600	9.300
Deutz tractor incl. maai/zuigcombinatie	S	225.000					8	28.125		u	37.125	36.000
Beregeningsinstallaties	S	30.000					15	2.000	u	3.200	3.120	3.040
Wiedeg	S	5.000					8	625	u	825	800	775
Totaal vervangingsinvesteringen												
Totaal overige ontwikkelingen			0 0 0 0						0 0 0 0			
Totaal Tractie			0 0 0 0						0 26.960 63.285 83.635			
PERSPECTIEWISSEL												
TOTAAL TRACTIE			0 0 0 0						0 26.960 63.285 83.635			

Vermeerderingen

Verminderingen

Overzicht Reserves en Voorzieningen

2014

	Boekwaarde 1-1-2014	Rente bij- schrijving 4%	Toevoeg- ingen	Ontvangen subsidies	Overige Ontvangsten	Ten gunste van exploitatie	Ten gunste van andere reserves	Vrij gevallen	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2014 =1-1-2015	Bespaarde rente 4%
Algemene reserves											
Saldi- reserve	2.523.337	0	191.890				100.000			2.615.227	100.933
Totaal algemene reserves	2.523.337	0	191.890	0	0	0	100.000	0	0	2.615.227	100.933
Bestemmingsreserves											
Algemene reserve Grondexploitatie	1.067.816	0								1.067.816	42.713
Reserve Grote projecten	8.008.964	320.359				1.011.049				7.318.274	320.359
Reserve Meerstad	3.000.000	120.000				292.250				2.827.750	120.000
Egalisatiereserve riool	822.840	0				9.854				812.986	32.914
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	20.919	0				4.500				16.419	837
Reserve overlopende posten	575.000	0				25.000				550.000	23.000
Reserve accommodatiefonds	247.904	0				140.000				107.904	9.916
Reserve BUIG	0	0								0	0
Reserve frictiekosten perspectiefwisse	99.057	0								99.057	3.962
Innovatiereserve	40.000	0	100.000			60.000				80.000	1.600
Reserve Grenzeloos Gunnen	94.600									94.600	3.784
Totaal bestemmingsreserves	13.977.100	440.359	100.000	0	0	1.542.653	0	0	0	12.974.806	559.084
Totaal reserves	16.500.437	440.359	291.890	0	0	1.542.653	100.000	0	0	15.590.033	660.017
Voorzieningen											
Voorz. Korenmolenweg	125.000									125.000	5.000
Voorz. compl. PPS Siddeburen	134.516									134.516	5.381
Voorz. Meeroevers	41.804									41.804	1.672
Voorziening dub.debiteuren	66.647									66.647	2.666
Debiteuren Wet Werk en bijstand	295.781									295.781	11.831
voorziening OPOS	0									0	0
Vord. Verk.Vennootschap (Essent)	104.865									104.865	4.195
Voorz.GR Bedrijf voor Werk en Reint.	115.800									115.800	4.632
Voorz. Gewezen Wethouders	265.784									265.784	10.631
Totaal voorzieningen	1.150.197	0	0	0	0	0	0	0	0	1.150.197	46.008
Totaal Generaal	17.650.634	440.359	291.890	0	0	1.542.653	100.000	0	0	16.740.230	706.025

Ontwikkeling reserves en voorzieningen 2013 - 2017

Omschrijving		saldo per 1-1-2014	saldo per 1-1-2015	saldo per 1-1-2016	saldo per 1-1-2017
Algemene reserves					
9000000	Saldi- reserve.	2.523.337	2.615.227	2.383.970	2.453.802
	Totaal algemene reserves	2.523.337	2.615.227	2.383.970	2.453.802
Bestemmingsreserves					
9130032	Algemene reserve Grondexploitatie	1.067.816	1.067.816	1.067.816	1.067.816
9130023	Reserve Grote projecten	8.008.964	7.318.274	6.650.420	6.050.207
9130027	Reserve Meerstad	3.000.000	2.827.750	2.655.500	2.483.250
9130029	Egalisatiereserve riool	822.840	812.986	812.986	812.986
9130036	Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	20.919	16.419	11.919	11.919
9130030	Reserve overlopende posten	575.000	550.000	525.000	500.000
9130033	Reserve accommodatiefonds	247.904	107.904	-32.096	-180.000
9130034	Reserve BUIG	0	0	0	0
9130035	Reserve frictiekosten perspectiefwissel	99.057	99.057	99.057	99.057
9130037	Innovatiereserve	40.000	80.000	120.000	120.000
9130038	Reserve Grenzeloos Gunnen	94.600	94.600	94.600	94.600
	Totaal bestemmingsreserves	13.977.100	12.974.806	12.005.202	11.059.835
	Totaal reserves	16.500.437	15.590.033	14.389.172	13.513.637
Voorzieningen					
9500008	Voorz. Korenmolenweg	125.000	125.000	125.000	125.000
9500004	Voorz. compl. PPS Siddeburen	134.516	134.516	134.516	134.516
9500005	Voorz. Meeroevers II	41.804	41.804	41.804	0
9501003	Voorziening dub.debiteuren	66.647	66.647	66.647	66.647
9501002	Debiteuren Wet Werk en bijstand	295.781	295.781	295.781	295.781
9120014	voorziening OPOS	0	0	0	0
9501003	Vord. Verk.Vennootschap (Essent)	104.865	104.865	104.865	104.865
9500005	Voorz.GR Bedrijf voor Werk en Reïnt.	115.800	115.800	115.800	115.800
9500007	Voorz. Gewezen Wethouders	265.784	265.784	265.784	265.784
	Totaal voorzieningen	1.150.197	1.150.197	1.150.197	1.108.393
	Totaal Generaal	17.650.634	16.740.230	15.539.369	14.622.031

OVERZICHT VAN KAPITAALLASTEN 2014

OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN
Rentelasten		
- lang geld (overzicht langlopende geldleningen)	€ 1.375.702	
- lang geld financieringsbehoefte	€ 170.000	
- kort geld financieringsbehoefte	€ 76.000	
Rente eigen financieringsmiddelen (overzicht reserves en voorzieningen)	€ 706.025	
Afschrijving	€ 2.694.722	
Bankkosten	€ 15.000	
Doorberekende kapitaallasten :		
- afschrijvingen 2.694.722		
- rente <u>2.360.418</u>		
		€ 5.055.140
Saldo kapitaallasten	€ 17.691	
	<u>€ 5.055.140</u>	<u>€ 5.055.140</u>

Het saldo van ca. € 17.691 komt ten laste van de exploitatie.

Berekening financieringsbehoefte:

Totaal geïnvesteerd bedrag		€ 57,0 mln.
Reserves en voorzieningen	€ 17,7 mln.	
Aangetrokken geldleningen	<u>€ 32,1 mln.</u>	
		€ 49,8 mln.
Financieringsbehoefte		<u>€ 7,2 mln.</u>

Om het tekort van ca. € 7,2 mln. op te vangen, sluiten we zoveel mogelijk korte kasgeldleningen af. Hierbij dienen we rekening te houden met het kasgeldlimiet.
Het restant wordt gefinancierd met lang geld

kasgeldlimiet	€ 3,8	tegen 2 % =	€ 76.000
langlopende geldleningen	€ 3,4	tegen 5 % =	€ 170.000
	<u>€ 7,2</u>		

STAAT VAN OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN 2014

Lening Nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening of het voorschot	Jaar	Omschrijving	Jaar van de (laat- ste) af- lossing	Renteper centage	Restantbedrag van de geld- lening of het voorschot aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het dienstjaar op te nemen/ opgenomen geld- leningen of voorschotten	Bedrag van	
								de rente of het rentebestanddeel	de aflossing of het aflossings- bestanddeel
99000004	726.048,35	2003	B.N.G. 96446	2018	4,360	226.890,13	0,00	8.531,86	45.378,02
99000005	1.361.340,65	1994	B.N.G. 82092	2019	4,620	326.721,77	0,00	12.675,28	54.453,62
99000009	3.176.461,51	2001	B.N.G. 93485	2026	5,185	1.651.759,98	0,00	84.398,36	127.058,46
99000010	7.000.000,00	2002	B.N.G. 95810	2027	5,100	3.920.000,00	0,00	197.455,23	280.000,00
99000013	5.500.000,00	2008	B.N.G. 103981	2028	4,970	4.125.000,00	0,00	202.129,22	275.000,00
99000015	5.000.000,00	2009	B.N.G. 104854	2029	4,180	4.000.000,00	0,00	166.942,33	250.000,00
99000017	6.000.000,00	2010	B.N.G. 106034	2030	3,800	5.100.000,00	0,00	192.394,52	300.000,00
99000018	7.000.000,00	2011	B.N.G. 106445	2031	4,420	6.300.000,00	0,00	264.982,02	350.000,00
99000019	7.000.000,00	2012	B.N.G. 107493	2032	3,080	6.475.000,00	0,00	27.393,01	350.000,00
nieuw	7.000.000,00	2013	BNG	2033	3,130	7.000.000,00	0,00	218.799,86	350.000,00
	<u>58.217.610,59</u>		Totaal Generaal			<u>32.125.371,88</u>	<u>0,00</u>	<u>1.375.701,69</u>	<u>2.381.890,10</u>

STAAT VAN GEWAARBORGDE GELDLENINGEN per 31 december 2013

nr.	leningbedrag	doel v.d. lening	naam geldnemer	Perc.dekking	vorm lening	Ontwikkeling lening		saldo voor rekening Slochteren
						Achternvang WSW-nr	restantbedrag begin drstj.	
6	2.722.681	herfinanciering div. pojecten	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	40 jr.lin	21657	1.769.742,78	884.871,39
9	1.021.005	herfinanciering div. leningen	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	vast		243.889,97	121.944,99
19	20.420	uitbreiding gebouwen	VV Froombosch	100,00%	25 jr lin 816,8 pj afl		9.336,00	9.336,00
25		borg o.g.v. aandeelhouderscha	Waterbedrijf Groningen	100,00%			100.000,00	100.000,00
30	22.689	bouw kleedgebouw	tv Woldmeppers	100,00%	vast afl 1128,- pj		10.658,00	10.658,00
38	2.178.145	herfinanciering lening	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	20 jr ann.	22970	177.376,98	88.688,49
39	2.042.011	herfinanciering lening	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	20 jr ann.	22971	310.318,00	155.159,00
41	14.520.967	herfinanciering rijksleningen	St.Woningbouw Slochteren	100,00%	6 leningen	geen wsw-	2.588.966,81	2.588.966,81
		herfinanciering rijksleningen	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	2 leningen	27227+27457	2.949.571,36	1.474.785,68
43	680.670	woningbouw	St.Woningbouw Slochteren	100,00%	vast/geen afl tot 31-	22967	680.670,32	680.670,32
44	1.361.341	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	25JR ANN	4123	757.467,49	378.733,75
51	694.284	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	100,00%	25JR ANN	22958	608.000,00	608.000,00
52	440.736	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	50,00%		22955	389.461,01	194.730,51
53	564.956	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	50,00%		28407	208.141,81	104.070,91
54	2.400.000	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	50,00%		33314	2.154.757,24	1.077.378,62
57	4.520.000	nieuwbouw	St.Woningbouw Slochteren	50,00%		34393	4.104.057,21	2.052.028,61
58	1.500.000	nieuwbouw	St.Woningbouw Slochteren	50,00%		34394	1.500.000,00	750.000,00
61	8.350.000	herfinanciering	Woonzorg Nederland	100,00%	vast/geen afloss.tot	36157	8.350.000,00	8.350.000,00
62	2.497.347	herfin per 9 mei 2006	St.Woningbouw Slochteren	100,00%	ann 4,2 %		2.068.238,81	2.068.238,81
63	2.500.000	herfin per 15 nov 2005	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	12 jr vast geen afl.	37471	2.500.000,00	1.250.000,00
64	2.500.000	herfin per 29 dec 2005	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	8 jr vast geen afl.	37688	2.500.000,00	1.250.000,00
66	1.000.000	herfin per 9 mei 2006	Vitalis	50,00%	4,159 30 jr	37595	1.000.000,00	500.000,00
73	3.500.000	nieuwbouw	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	25 jr ann 4,3%	38840	3.060.264,26	1.530.132,13
75	604.000	herfin	Woonzorg Nederland	100,00%	29 jr 13-7-2038	39402	604.000,00	604.000,00
76	15.000	uitbreiding tenniscomplex	TV Siddeburen	100,00%	vast afl. 1000,- pj		8.500,00	8.500,00
77	1.800.000	aanleg golfbaan Schildmeer	Golfver. Duurswold	100,00%			1.800.000,00	1.800.000,00
79	3.500.000	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	fixe	40804	3.500.000,00	1.750.000,00
80	3.700.000	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	50,00%	fixe	42948	3.700.000,00	1.850.000,00
81	1.500.000	herfinanciering	St.Woningbouw Slochteren	50,00%			1.500.000,00	750.000,00
82	2.489.000	herfinanciering	Woonzorg Nederland	100,00%			2.489.000,00	2.489.000,00
TOTAAL GEWAARBORGDE GELDLENINGEN							51.642.418,05	35.479.894,00

waterbedrijf	100.000,00	}	35.479.894
woningbouw	33.551.400,00		
sport	28.494,00		
golfbaan	1.800.000,00		

OVERZICHT GEACTIVEERDE KAPITAALUITGAVEN

Activa Klasse	Omschrijving	Afschrijving/ aflossing 2014	Boekwaarde per 1-1-2014	Boekwaarde per 31-12-2014	Rente 2014	Kapitaallasten 2014
210	Gronden & terreinen economisch nut	0	2.503.396	2.503.396	100.136	100.136
220	Woonruimten economisch nut	2.757	16.175	13.418	1.294	4.051
230	Bedrijfsgebouwen economisch nut	1.010.500	20.968.404	19.957.904	862.018	1.872.518
240	Grond, weg & water economisch nut	213.247	11.147.337	10.934.090	517.149	730.396
250	Vervoermiddelen economisch nut	339.779	1.709.354	1.369.575	68.374	408.153
260	Machines, apparatuur, installaties econ.nut	553.088	3.443.551	2.890.463	124.392	677.480
270	Overige materiële vaste activa econ.nut	11.434	88.717	77.282	3.549	14.983
310	Gronden & terreinen maatschappelijk nut	1.165	10.486	9.321	419	1.585
340	Grond, weg & water maatschappelijk nut	524.497	8.722.485	8.197.988	342.609	867.106
360	Machines, apparatuur, installaties maatschappelijk nut	648	1.295	648	52	699
370	Overige materiële vaste activa maatschappelijk nut					
410	Kapitaalverstrekking deelnemingen	0	485.602	485.602	15.229	15.229
430	Kapitaalverstrekking overige partijen	0	921.882	921.882	36.875	36.875
440	Leningen woningbouwcorporaties	18.478	1.153.300	1.134.821	55.561	74.039
460	Leningen overige partijen	0	76.020	76.020	3.041	3.041
480	Overige uitzettingen > 1 jaar	0	-503	-503	-20	-20
490	Bijdrage activa derden	19.129	522.125	502.996	20.885	40.014
500	Bestemmingsplannen	0	5.221.378	5.221.378	208.855	208.855
TOTAAL		2.694.722	56.991.004	54.296.282	2.360.418	5.055.140

Overzicht personele sterkte

		Begroting 2013		Begroting 2014	
		leden	loonsom	leden	loonsom
Raad		17,00		17,00	
	totaal	<u>17,00</u>	<u>154.000</u>	<u>17,00</u>	<u>140.000</u>
		fte's	loonsom	fte's	loonsom
Burgemeester en wethouders		3,25		3,25	
	totaal	<u>3,25</u>	<u>315.000</u>	<u>3,25</u>	<u>323.000</u>
Vrijwillige brandweer		47,00			
	totaal	<u>47,00</u>	<u>150.000</u>	<u>0,00</u>	<u>0</u>
Management		3,89		3,89	
Raadsgriffier		0,67		0,67	
Beleid		11,72		10,94	
Dienstverlening		69,37		37,80	
IBOR		0,00		87,00	
Samenwerking W&I en gebouwenbeheer		7,50		0,00	
Middelen		25,92		34,50	
Samenwerking Inkoop en automatisering		4,00		0,00	
Brandweer		3,22		0,00	
	totaal	<u>126,29</u>	<u>7.266.350</u>	<u>174,79</u>	<u>8.504.781</u>

fte: fulltime-equivalent, is een rekeneenheid waarmee de personele sterkte wordt uitgedrukt.
1 fte is een volledige werkweek van 36 uur.

EMU-saldo

Op basis van art. 19 lid d van de BBV moet er een berekening van het aandeel van de gemeente in het EMU-saldo worden opgesteld.

Het EMU-saldo is het totale begrotingstekort dan wel overschot van alle Nederlandse overheden. Veelal wordt het EMU-saldo weergegeven in procenten van het bruto binnenlands product (BBP). Het tekort van een land mag maximaal 3% van het BBP bedragen.

In de overzicht "Overzicht EMU-saldo" treft u het geraamde EMU-saldo van de gemeente Slochteren.

Elementen EMU-saldo (x € 1.000)	2013	2014
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-730	-1.162
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.695	2.695
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitaties	p.m.	p.m.
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans wordt geactiveerd.	5.170	3.252
5 De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, de Europese Unie en overigen	p.m.	p.m.
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	p.m.	p.m.
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord		
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	p.m.	p.m.
8 Baten bouwgrondexploitaties:	p.m.	p.m.
Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord		
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	p.m.	p.m.
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0
11 Verkoop van effecten:		
11 a. Gaat u effecten verkopen (ja/nee)	nee	nee
11 b. Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie		
Berekend EMU-saldo	-3.205	-1.719